

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA
Kanados Lietuvių Laikraštis

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant redakcinei kolegijai.

Laidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba

Published by Lithuanian League of Canada

3A Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, Que., Canada

Telefonas: TR. 9735

Prenumerata Metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$4.00 Canada \$4.00
Užsieny \$4.50 Other Countries \$4.50
Australijoje \$5.00 Australia \$5.00
Skelbimai pagal susitarimą. Paieškojimų kaina \$ 1.00.
Adresų pakeitimai 25 c. (smulkiais pašto ženklais).

Lietuva bus laisva

Kasmet mes minime Vasario 16 dieną — Lietuvos valstybės atsikūrimo dieną, — bet jau dešimtus metus mes ją minime susirūpinę ir gedulingi.

Jau dešimt metų kai imperalistiniai kaimynai vienas po kito, ją okupuoją — vergia, naikina ir niekina.

Būdamas ant slenkščio tarp Europos rytų ir vakarų, Lietuva 1795 metais buvo praradusi laisvę ir nepriklausomybę: Lietuvą buvo padalinę rusai ir germanai. Tą patį ir tie palys rusai ir germanai padarė — pakartojo ir 1939 metais.

Ko gi jiems trūko? Ar žemių, kurių valdo neapbrėptus pustuščius plotus? Ar žmonių, kurių turi šimtus milijonų? — Ne. Jie plėšriojo žvėries instinktų, — nors ir nesinori esti, oet pasmaugti reikia, kad ir mažiau gyvi, — jie imperialistų plėšrumu pirma pasidalino mažą Lietuvą, o paskui pasmaugė.

Dėl to mes gedulingi. Gedulingi, kad didelės tautos, kurios didžiuojasi savo didumu, savo pajėgumu, savo kultūra ir civilizacija, kad tos tautos dar nėra išgyvenusios primityvios savo žvėriškosios prigimties, nėra apvaldžiusios savo imperialistinių instinktų — smaugti mažiau pajėgius. Gedime mes ir dėl to, kad demokratinis pasaulis, kuris ex officio smerkia šį grobuoniškąjį imperializmą, neparodo tvirtesnės valios ir nekompromisinio pasipriešinimo šiam atgyventam imperializmui, ir kartais patylo, net padaro didelių imperializmui nuolaidų. Ir kas gi tokiais atvejais nukentė? — Tikrai mažieji. Jų sąskaiton eina pirmieji kompromisai su grobuoniškaisiais imperialistais. Tam mes nepritariame, kaip objektyviąją tiesą mylinčios tautos žmonės, visų pirma, nes to neturi būti — iš esmės.

Pamatę daug kraštų ir patyrę jų gyvenimą, jų santvarką, mes Vasario 16-tosios progą galime pasidžiaugti, kad mūsų valstybė — Lietuva, — nors ir maža ir nespėjusi pasidaryti reikšminga, bet galėjo tvarkyti geriau, negu didelės ir turtingos valstybės. Lietuvos žmonės galėjo būti laimingesni už daugelio didelių ir turtingų valstybių žmones.

Faktas, kurį yra konstatavęs ir Tarptautinis Statistikos Biu

ras, yra tas reikšmingas faktas, kad Nepriklausomybės laikais Lietuva yra padariusi didžiausią žemės ūkio pažangą visoje Europoje. Jeigu būtų buvęs toks pat kultūros statistikos biuras, tai ir jis galėjo tą patį konstatuoti. O imperialistiniams mūsų kaimynams — rusams ir prūsams — tai labai nepatiko. Nes kultūros ir gerbuvio augimas mažose Pabaltijo tautose mažino jų imperialistinius šiuose kraštuose kėslus. Nes niekas ir niekuomet nenorį geresnių gyvenimo sąlygų keisti į blogesnes. Tai yra viena priežasčių, kad grobuoniškieji imperialistai skubino okupaciją, ir „didieji vadai“ — Stalinas su Hitleriu — dalino si Lietuvą.

Jau dešimtus metus mes tą mums brangią iškilmingą dieną minime gedulo ženkle. Ne tik dėl gedulo, bet ir naujų pasiūlymų bei pasiryžimų sutelkti mus prievoles.

Būdami mus priglaudusioje Kanadoje, mes turime sąlygas dirbti bendram visai kilniajai žmonijai laisvės ir žmogaus teisių idealui ir tuo pačiu mes turime sąlygas padėti savo tautai siekti Didžiųjų tikslų ir uždavių. Tai yra mūsų šventa pareiga. Tai yra sąmoninga mūsų prievolė.

Šią dieną mes galime pažymėti mūsų pirmaisiais konkrečiais žygiais organizuojant Kanados Lietuvių Bendruomenę, kuri turėtų būti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės padalinys, išskyles Lietuvių tautos išsilaike, mo, pažangos ir Lietuvos valstybės nepriklausomybės vėliavą. Šią dieną mes galime atžymėti mūsų kultūriniais atsiekimais. Šią dieną mes galime pažymėti mūsų tvirtą pasiryžimą aukoti gražiausias žmonijos laisvės ir teisės — idealams, drauge ir saviems galimas mūsų pastangas ir medžiaginius įnašus. Ir šią dieną mes galime pažymėti mūsų tvirtą viltį, kad didieji žmonijos idealai, lygiai brangūs visoms tautoms ir kiekvienam žmogui, būtinai atsieks savo realizavimą — įgyvendinimą. Tai yra laidas, kad mūsų viltys yra visiškai realios. Mums reikia tik taktiškai išsiversti iš visose mūsų pasiryžimųose. Laisvės ir piliečio teisės laimės, ir Lietuva bus laisva.

J. Kardelis

P-lę ONUTĘ OLEKAITE ir p. PETRĄ PAČESĄ sukūrusius lietuvišką šeimos židinį, sveikiname ir linkime daug lamės.

Liudvika ir Vaclovas Morkūnai

Kanados Lietuvių Bendruomenės Organizacijos reikalai
NUTARTA PRADĖTI KONKRETŲ KLB ORGANIZAVIMĄ VISAME KANADOS KRAŠTE

Kanados Lietuvių Bendruomenės Laikinojo Organizacinio Komiteto posėdis įvyko vasario mėn. 10 dieną „NL“ redakcijoje.

Posėdyje priimtos: 1. Kanados lietuvių registracijos taisyklės ir registracijos kortelės

LIETUVIŠKA PROGRAMA TELEVIZUOJAMA VASARIO 16-TAI PAGERBTI.

New York (LAIC) — Vasario 11 d. popiet iš didelės WJZ radio stoties bus transliuojama lietuviška programa — Vasario 16 šventės proga. Programoje dalyvaus solistas Barbara Darlys, pianistas

Visiems Kanados lietuviams

APLINKRAŠTIS Nr. 1.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Laikinojo Organizacinio Komitetas, (sutrumpintai — KLB — LOK, o dar trumpiau — LOK), vykdydamas liepos mėnesio 1 dienos susirinkimo Kanados lietuvių tautai ir tautai tarp Kanados Lietuvių kraičių ir Katalikių moterų organizacijų — sukurti vieną visų Centro Tarybos ir Kanados lietuvių organizacijų, — tiek jau pa-

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO AKTEAS.

Nutarimas.

Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario 16 d. 1918 m. vienu balsu nutarė kreiptis: į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybės šiuo pareiškimu:

Lietuvos Taryba, vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdama pripažintą tautų apsisprendimo teisę ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugpjūčio mėn. 18-23 d. 1917 metais, skelbia atstatanti nepriklausomą demokratiniams pamatais sukurtytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės panašios ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti tiek galima graičiau suauktas steigiamasis seimas, demokratinis būdu visuose gyventojų išrinktas.

Lietuvos Taryba pranešdama apie tai
vyriausybei, prašo pripažinti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Vilniuje, vasario 16 d. 1918 m.

KANADOS LIETUVIŲ REGISTRACIJOS TAISYKLĖS

1. Tikram Kanadoje gyvenančių lietuvių skaičiui nustatyti ir Kanados Lietuvių Bendruomenės kortotekai sudaryti, Kanadoje vykdoma visuotinė lietuvių registracija — surašymas.

2. Kanados Lietuvių registraciją vykdo KLB Laikinieji Apylinkinių Organizacinių Komitetų ir seniūnų, prisilaikydami šių taisyklių ir KLB — LOK komiteto nurodymų.

3. Kanados lietuvių registracija apima visus Kanadoje gyvenančius lietuvius, be amžiaus ir lyties skirtumo.

4. KLB — LOK Komitetai ir seniūnai deda visas pastangas sudaryti sąlygas, kad būtų surašyti visi, ne tik toje apylinkėje ar seniūnijoje, bet ir nuošaliai gyvenantieji lietuviai.

5. Nuošaliai gyvenantieji lietuviams, kuriems būtų sunku susisiekti net su artimiausia apylinkė, registracijos kortelės siunčiamos paštu. Užpildytos registracijos kortelės vėl

siunčiamos paštu atitinkamai apylinkėi.

6. Kanados lietuvių registracija atliekama specialiose, jau paruoštos, „Kanados lietuvių registracijos kortelės“, kuriose pažymima: pavardė, vardas, tėvo vardas, gimimo data, užsiėmimas — profesija ir adresas. (Žiūr. priedą Nr. 1).

7. Kiekvienam asmeniui, be amžiaus skirtumo, surašoma atskira registracijos kortelė.

8. Registracijos kortelės parūpina Kanados Lietuvių Bendruomenės LOK komitetas.

9. Baigus pagrindinę Kanadoje gyvenančių lietuvių registraciją, registracijos kortelės grupuojamos apylinkėms.

10. Iš apylinkės esamų registracijos kortelių

11. Baigus pagrindinę Kanadoje gyvenančių lietuvių registraciją, KLB apylinkinių komitetų toliau rūpinasi gimusiųjų registracija, atžymi registracijos kortelėse mirusių bei išsikėlusius kitur gyventi lietuvius ir šias žinias kas trys mėnesiai siunčia KLB-nės centrinei kortotekai.

12. Registracijos kortelės saugo ir už jų paslapties išlaikymą atsako KLB Apylinkinių komitetų pirmininkai.

13. Kilusius dėl registracijos neaiškumus aiškina KLB Laikinis Organizacinis Komitetas.

14. Šios taisyklės Kanados Lietuvių Bendruomenės Laikinojo Organizacinio Komiteto priimtos 1950 metų vasario mėnesio 10 dieną ir įsigalioja nuo jų priėmimo dienos (KLB — LOK-to protokolo Nr. 12).

Priedas Nr. 1.

(seniūnija),	(apylinkė),	(provincija)
Pavardė	Vardas	Tėvo vardas
Gimimo data	Profesija	Užsiėmim. dabar.
Adresas		

1950 m. mėn. d.

KLB — LOK Pirmininkas
P. Juškevičienė

Sekretorius.
J. Adamonis

Susikaupimo dienos

Vasario 16-oji Nepriklausomybės diena. Jau devyni metai su eina, kaip ši pati diena tapo vienu lietuvių tautos susikaupimo diena. Imperialistinis bolševizmas, užgrobus Lietuvą, sisteminai griauja krikščioniškąją ir lietuviškąją kultūrą ir naikina pačią lietuvių tautą negirdėto žiaurumo būdais ir priemonėmis. Bet nekaltiausia au

teizma, reikalinga sužvejoti, ka tapo Lietuvos jaunuomenė. Viena jos dalis žudoma fiziniomis teroro priemonėmis, kita —

nuo vaikystės amžiaus plėšiama iš lietuvių tautos, rusinama ir verčiama klusniu bolševikų dorinio lygio lietuvišką šeimą;

3) Ardo šeimas, atskirdami vaikus nuo tėvų bei nuo šeimų įtakos ir sadiščiškai verčia juos šnipinėti ir išdavinėti savo tėvus, šeimos narius, kunigus, mokytojus ir kaimynus po licijos terorui;

4) Prievarta stumia jaunuosius į bolševikines mokyklas ir pobūvius, kur nužmoginimu ir jos pagrindus: krikščioniškai stengiamasi įskiepyti neapy-

kad dabar jau gali skelbti Kanados Lietuvių Bendruomenės organizavimo pradžia visame Kanados krašte.

Tuo tikslu šią brangią Lietuvį tautai dieną, Vasario 16 dieną, skelbiamas šis pirmasis KLB — LOK-to aplinkraštis Nr. 1. Šios dienos simbolis tebus mums visiems gražiu siekiamuoju kelrodžiu. Todėl:

1. Šiuo aplinkraščiu skelbiama Kanados Lietuvių Bendruomenės organizavimo pradžia visame Kanados krašte.

KLB organizavimo tikslui skelbiamos „Taisyklės organizuoti KLB laikinuosius apylinkinių organizacinių komitetus“. (Šios taisyklės buvo paskelbtos praėjusiame „N. Lietuvos“ n-ry).

2. Kanados Lietuvių Bendruomenės organizavimo ir bendrojo lietuvių talkinimo tikslams skelbiama visų, be jokių išimčių, Kanados Lietuvių registracija — surašymas.

Registracijos tikslams yra skelbiamos „Kanados lietuvių registracijos taisyklės“.

3. KLB organizavimo tikslams skelbiama visų KLB laikinųjų apylinkinių organizacinių komitetų, sudarytų pagal „Taisyklės organizuoti KLB laikinuosius apylinkinių organizacinių komitetus“, registracija.

4. Visos žinios siunčiamos adresu: KLB — LOK, 2576 Sheppard St., Montreal, P. Q. Šiuo adresu gaunamos ir visos informacijos, aplinkraščiai, blankai ir tt.

Brangūs Tautiečiai, visi Kanados lietuviai — ir seniau čia įsikūrusieji ir naujai atvykęsiai — visi, kaip vienas, stokime į bendrą tautos darbą, vie ngingai sujungtomis jėgomis, „petys į petį“, ranka į ranką, širdis į širdį. Bendrieji žmoniškumo, laisvės ir taikingo su gyvenimo tikslai tebus mūsų visų keliai ir tautinius mūsų idealus, kurių priskyje stovi patys didieji ir bendrieji Tautos tikslai: Lietuvių tautos išsilaikymas, josios pažanga, kūrimas gerbuvio, galimai didesnis lietuviškųjų vertybių įnašas į visos žmonijos kultūrą bei gražiausius atsiekimus ir Lietuvos Nepriklausomybę. Tolerancija ir meilė vienių kitiems padeda mums sukurti galingą vienybę, kurios nenugalės jokios smurto, prievartos ir nesiskaitymo su teise ir teisėtu mūsų jėgos.

„Vardan tos Lietuvos vienybės teisydi“.

1950 metų vasario 16 dieną. Montreal.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Laikinojo Organizacinio Komiteto Pirmininkas
P. Juškevičienė

Sekretorius:
J. Adamonis

kanatą savo tėvams, šeimai, tautai ir gimtajam kraštui, o pasigėrėjimą ir meilę barbariškai santvarkai ir jos kūrėjams;

5) Panaikina laisvosios Lietuvos jaunuomenės organizacijas, varo jaunuomenę į bolševikines organizacijas, ir tuo būdu stengiasi ją išugdyti ruošio bolševizmo pionieriais;

6) Iš mokyklų pašalina doros ir tiesos mokslus ir jų vietoje įveda nedoros doktriną ir melą barbarizmui remti, skelbti ir vykdyti.

Konstatuodami šiuos baisius faktus, kviečiame viso pasaulio tėvus bei motinas, auklėtojus, dvasininkus, jaunuomenės organizacijas, spaudą, visuomenininkus, kultūrininkus ir politikus įsigilinti į šią lietuvių tautos jaunuomenės tragediją ir skelbti visur ir visiems, kaip didžiausią 20 amžiaus gėdą bei nusikaltimą žmonijai ir permatyti pavojaus laisvajam pasauliui. Todėl kviečiame visuose laisvojo pasaulio kampuose gyvenančius lietuvius nenustoti rūpintis lietuvių tautos ateitimi ir lietuviškosios jaunuomenės auklėjimu, panaudojant visas įmanomas priemones, kaip, antai:

1. Kurti ir išlaikyti lietuvišką šeimą, krikščioniškosios doktrinos (Nukelta į 7 puslapį)

Apie Mazosios Lietuvos lietuvius

PASIKALBĖJIMAS SU MAŽOSIOS LIETUVOS TARYBOS PIRMININKU

Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininkas p. E. Simonaitis suteikė kai kurių žinių apie šios institucijos ir iš viso M. Lietuvos lietuvių tremtinių gyvenimą, darbus, veiklą, rūpesčius ir vargus.

— Koki yra didžiausias Maž. Lietuvos Tarybos uždaviniai?

— Visos Mažosios Lietuvos išlaisvinimas ir to krašto žmonių, šiuo metu gyvenančių tremtyje, išlaikymas, kad jie būtų ateityje naudingi Laisvosios Lietuvos Respublikos piliečiai; jų šalpa ir nutekimas mūsų krašto naudai, — pareiškė p. Simonaitis.

— Kokių apytikrų galėtų būti mažlietuvių skaičius tremtyje. Jūsų organizacinė sistema?

— Lietuviškos kilmės žmonių iš M. Lietuvos tremtį mes priskaitome iki 60.000. Tiesa, daugelis jų nemoka lietuviškai ir nėra pas mus formaliai registruoti. Vis dėl to tai gana žymi mūsų tautos dalis. Registruotų narių ir palaikančių su mumis ryšius skaičius yra žymiai mažesnis.

Savo organizacines pareigas mes vykdome per Mažosios Lietuvos Tarybos skyrius, kurių vien tikait Britų zonoje yra apie 180. Amerikiečių zonoje, kur mažlietuviai labiau išsime, veikia kitokia organizacijos schema.

— Kokią moralinę ir materialinę paramą yra suteikę užjūrio lietuviai ir kiti lietuvių jantieji veiksniai M. Lietuvos tremtiniams?

— Lietuvos Raudonasis Kryžius BALFO surinktomis aukomis keliais atvejais šelpė už stovyklos ribų gyvenančius mūsų tautiečius. Kai kas teko ir M. Lietuvos lietuviams. Vis dėlto šalpa nebuvo labai efektyvi ir nevisur gerai organizuota.

— Kas Tamstai, Pone Pirmininke, žinoma apie kai kurių vokiečių organizacijų pastangas tremtinių iš Lietuvos reikalui?

— Vokiečiai, kilę iš Klaipėdos krašto, taip vadinamieji „memellaenderiai“, turi savo organizacijas, apie kurias grupuoja Klaipėdos krašto vokiečius. Ima telkti ir lietuvius. Mes neturime nieko prieš, jeigu jie organizuoja vokiečius, savo tautiečius, bet negalima jokių būdu sutikti su faktais,

— Didžiausi Jūsų šiandieniniai rūpesčiai?

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

— Jaunimo auklėjimas. Mūsų vaikai tremtyje priversti jokių būdu sutikti su faktais,

Tikime, kad pasaulyje dar yra teisybė

TRAGIŠKI LIETUVIŲ TAUTOS KELIAI

Nuo naujojo akmens amžiaus (3000 — 1500 pr. Kr. g.) kukliai prisiglaudusi prie Baltijos jūros kranto guveno lietuvių protautė. Nieko nepayergė, nieko nenuskraudė. Apgyveno tą plotą, kuriame dar nebuvo apsigyvenusi jokia kita tauta.

Atrodo, galėjo ramiai kurti savo gyvenimą. Negalėjo laukti jokių užpuolimų. Tačiau buvo kova dėl laisvės.

Kai IX a. normanai pasipylė po visą Europą, visur kūrėsi piliis — nausėdijas. Buvo jų pilių pristatytą ir Pabaltį, bet X a. visos pilys buvo sugriautos, jie išvyti.

1225 m. kalavijuočių ordinas nukariavo latvių kraštą ir pradėjo terioti Lietuvą, bet 1236 m. jie jau buvo taip sumušti, kad likvidavosi net ordinas (prisijungė prie kryžiuočių).

1283 m. kryžiuočiai nukariavo Prūsus ir šimtais karo žygių kankino lietuvius. Bet po smarkiųjų mūsų 1422 m. juos padarė nebe pavojingais.

Kitos kai kurios tautos, nuolat puolamos, arba dingo arba pasitraukė iš kelio, bet lietuviai to nepadarė. Jie kietai ko vojo ir atsilaikė.

To atsparumo dėka, Mindaugas — Gediminas sukūrė gražią Lietuvos valstybę. Vytauto laikai — Lietuvos suspindėjimo laikai. Šiuo momentu lietuvių tauta gražiausiai pasireiškė valstybės forma: valstybė nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Rytų Europos klausimus valdovai sprendžia Lietuvos, Lucko suvažiavime ir tt. Bet iki Vytauto pasiekia galingos Lietuvos, jis turėjo būti kalnys ir net dusyk su savo šalininkais turėjo gyventi tremtinių gyvenimą...

Vėliau, Rusijos pastangos priėmti prie Baltijos jūros Lietuvą priverstė padaryti sąjungą su Lenkija, kurios lietuviai labai nenorėjo.

Galop 1795 m. Rusija, Austrija ir Prūsija pasidalino Lietuvą ir Lenkiją. Tuo būdu Lietuvos valstybė buvo sugriauta. Lietuvą gavo Rusija. Rusija, sugriovusi Lietuvos valstybę, pasiryžė sunaikinti ir lietuvių tautą. Įvedė visokiausius suvaržymus ūkinyje, kultūriname ir net religiniame gyvenime. Prasiidėjo rusifikacija. Nepalenkiamus trėmė į Sibūrą, o jų vietoj kolonizavo rusus. Pasauliui atrodė, kad lietuvių tauta tikrai išnyks. Mokslininkai skubėjo užfiksuoti jos kultūrinius palaikimus. Bet lietuvių tauta įvairiausiais būdais priešinosi rusų pastangoms...

Atėjo didysis karas. Lietuvą okupavo vokiečiai. Plėšė kraštą, gyventojus šaudė, vežė darbus į Vokietiją. Bet vos tik švystelėjo laisvės proga, tūoj visos pasaulio lietuvių pradėjo kovą dėl Lietuvos laisvės. Ir 1918 m. atkūrė laisvą nepriklausomą ir kurybingą Lietuvą. Tik žiūdna, kad mūsų

rami, niekam nepavojinga atkurtoji valstybė tegalėjo tverti tik jaunuolio amžių. Atėjo II didysis karas. Pirmiausia Lietuvą okupavo imperialistinė Rusija. Sugriovus valstybę, ir vėl griebėsi naikinti ir tautą: pilni kalėjimai, keliasdešimt tūkstančių ištremtų, sušaudytų ir tt.

Kai tokie pat imperialistai vokiečiai, pradėjo karą su Rusija, okupuoją Lietuvą, dabar jau šie negailestingai naikina tautą: sušaudymai, kalėjimai, kacetai, prievarta vežimai dar laims ir tt.

Kai vėl artėjo Rusijos okupacija, daugelis lietuvių buvo priversti apleisti savo kraštą ir ieškoti prieglaudos pas vakarų sąjungininkus.

Dabar mes girdime iš Lietuvos balsus, kad Lietuvoje sunaikinti kaime, miestai, kad lietuvių tauta naikinama visokiausiais būdais... Bet mes visuose kraštuose gyvenantys lietuvių siekiame laisvės ir tikime, kad vakarų demokratijos tautos mūsų pastangas. Mes tikime, kad pasaulyje dar yra teisybė.

V. L.

Džiova ir jos gydymas

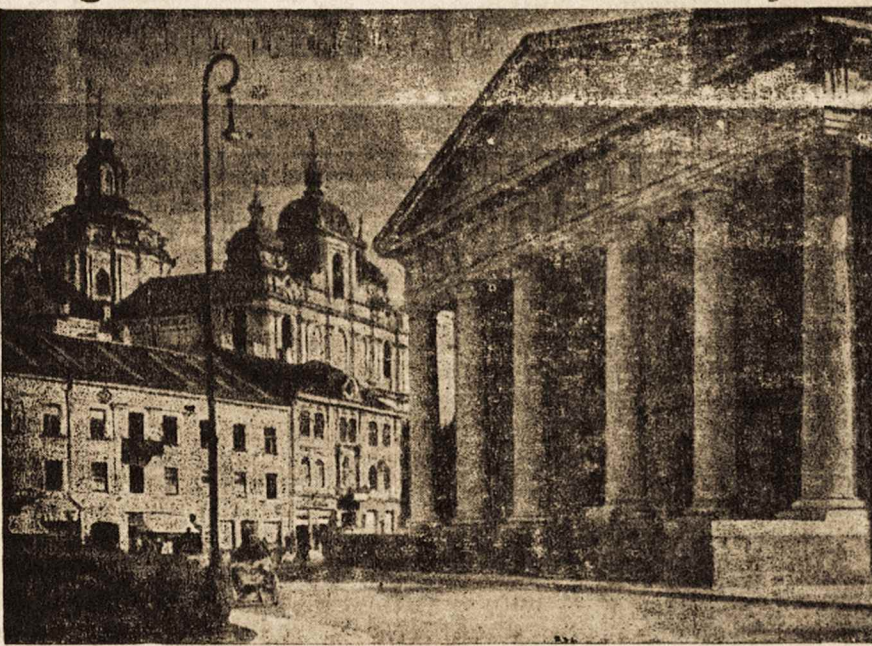
RAŠO DR. B. MATULIONIS

3. Išdavo tokios kovos tikrai geros. Kai kitų kraštų statistika rodo, kad gyventojų tarpe apkrėstų džiova esti apie 90% ir net daugiau, USA pakutiniu metu tyrinėjimų duomenys rodo, kad šiame krašte apkrėstųjų džiova procentas dabar apytikriai svyruoja tarp 25% ir 33%, t. y. — USA gyventojų, apskrėstųjų džiova, yra apie tris kartus mažiau, kaip kituose kultūringuose kraštuose.

Nesusipažinusiam su tuberkuliozės klausimu skaitytojui gali atrodyti, keistas ir nesuprantamas tvirtinimas, kad kultūringuose kraštuose apie 90% visų gyventojų esą apskrėtę tuberkulioze, nes kiekvienas gerai nuvokia, kad tiek daug žmonių tikrai neserga tuberkulioze. Kad neliktų bet ko kio abejojimo turio štai ką paaiškinti. Apskrėtimas tuberkulioze ir tuberkuliozės liga, yra du visai skirtingi dalykai. Tik nedidelė dalis iš apskrėstųjų tuberkulioze suserga džiovos liga. Moksliški stebėjimai, kaip plečiasi žmogaus organizme tuberkuliozė, parodė daug įdomių ir seniau visai nežinomų dalykų. Pagal tuos stebėjimus, štai kaip vyksta sirgimas džiova.

Kaip taisyklė, džiova nėra paveldima liga; nors motina būtų

džiovininkė, vaikas, paprastai gimsta neapkrėstas. Apskrėtimas įvyksta vėliau, po gimimo. Kai tub. bacilos pirmą kartą patenka į žmogaus organizmą, vaiko ar suaugusio — vis tiek, įvyksta vadinamas pirmykštis apskrėtimas ir pasireiškia pirmykštė tuberkuliozė. Šis susirgimas beveik visados esti gėrybinis; toje vietoje, kur pateko tub. bacilos, atsiranda mažas uždegiminis židinis, kuris per keletą savaičių pats savaime, negydomas, sugyja; jam sugijus tik mažas randelis arba sukalcėmas žirnis ar miežio grūdėlė. Ligos metu beveik jokių apčiuopiamų sveikatos sutrikimų nejauciamas ir apkrėtasis, kaip taisyklė, visai nejaucia arba trumpam, kai jaučia nežymų negalavimą. Kaip taisyklė ši pirmykštė tuberkuliozė per keletą savaičių pasibaigia pagijimu be jokio gydymo. Tik, palyginti su tais atsitikimais mažas pirmykštės tuberkuliozės židinis nepagyja ir pradeda plėstis toliau, išsirituluodamas į pavojingą, progresuojančią plaučių džiova. Štai kodėl kultūringuose kraštuose randama apie 90% apkrėstų džiova, bet tik apie 10% gyventojų suserga progresuojančia plaučių ar kitokios formos tuberkulioze. (Nukelta į 4 puslapį)

Gražioji Lietuvos sostinė — pavergtasis Vilnius: Prysaky Dailės muziejus, toliau Šv. Kazimiero bažnyčia, o dar toliau — Aušros Vartai.

Sovietiska lenko avantiura

IS LOUIS FISHER KNYGOS „POLITICS AND MEN“

RAŠO ST. JOGAUDAS.

Amerikonų „United Press“ ilgametis atstovas Maskvoje Louis Fisher parašė knygą, kurioje iškelia mums nežinomų iš Kremliaus gyvenimo sensacijų.

Štai viena iš jų:

Kai Raudonoji armija 1919 m. nuo Varšuvos, prancūzų generolams su garsiuoju mrašu Weygandu priešaky padedant, buvo atmušta, tarp kalnų lavonų buvo pastebėtas vienas su civile uniforma. Lenkams kūrto ir akį. Apjėškojus kišenę, buvo rasti NKVD agento dokumentai. Lenkų slaptosios policijos šefui atėjo į galvą profinė mintis. Jis tarp savo šnipų parinko vieną, pavarde Polešuk, kilusį iš pasienio ir mokantį rusų kalbą taip pat gerai, kaip ir lenkų. Jam buvo duoti ano užmušto ties Varšuva NKVD agento dokumentai, su kuriais jis slapta perėjo per žaliąją sieną ir rusų buvo priimtas dirbti kaip „savo žmogus“.

Polešuk buvo gabus vyras. Rusams tuo metu tokių žmonių labai trūko, ir jis buvo paskirtas aukštu NKVD apygardos viršininku. Paskiau jis kilo ir kilo kaip ant mielių, kol po 12 metų visai metė policijos tarnybą, nes buvo paskirtas visos Rusijos žemės ūkio ministerio (tada dar vadinamo komisaro) pavaduotoju ir kaip toks buvo įleidžiamas į visus slapstus posėdžius, į kuriuos atvykdavo aukščiausioji valdžia, net pats Stalinas.

Tuo būdu, Lenkija buvo vienintelė pasaulyje valstybė, kuri gaudavo greičiausias ir tiksliausias žinias, „kas darosi anapus geležies uždangos“, o angli, amerikoni ir kit. šnipai gaudavo vos nugrauztus kaurius arba už kolosališkas dolerių sumas turėdavo jas atpirti iš savo Varšuvos kolegų.

Tas žinias surašęs ant labai plono popierio Polešuk atnešdavo į vieną cigarų krautuvę, užsakydamas sau paduoti cigarų dėžę ir radęs jas „netinkamomis“ grąžindavo, jas gi čia pat sau tinkamom raskdavo vienas pona, stovįs užpakaly, (kuris buvo ne kas kitas, o lenkų karo atache Maskvoje) ir pasiimdavo, iš anksto žinodamas, kad ten jo vikraus tautiečio jau spėta įkišti plonas popierėlis su labai svarbiomis žiniomis ir paslaptimi.

Aišku, kad Lenkijai tos žinios, kurias gaudavo per jį, buvo nepaprastai naudingos ir dėl to, kad 13 savo buvimo metais Polešuk, apsidėjęs gražiausiąją Maskvos teatro balerina, nutarė sustoti toliau varinti šį pavojingą žaidimą. Lenkija pagrasino iškelti visą pasaulį į virs... jeigu jis atsiskaitys toliau dirbti jų naudai. Aišku: vargšas Polešuk dabar atsidūrė tarp dangaus ir žemės, bet mirti jisai nenorėjo, taigi jam kito pasirinkimo nebeliko, kaip eiti toliau pavojingų kelių paliai bedugnės kranatą. Šnipo gyvenimo galas beveik visada tragiškas. Po kelių mėnesių rusai visai atstūlinai atidengė paslaptį ir vargšą Polešuk, beabejo, tučtuojau sušaudė.

L. Fisher aprašo šį faktą šitaip:

Vieną kartą Maskvos raudonųjų aristokratų baliuje, kuriame ir Poluszekas dalyvavo su savo gražuole žmona, visai aistintinai buvęs supažindintas su vienu labai aukštu NKVD pareigūnu, ano ties Varšuva užmuštojo enkavadisto, kurio dokumentais jau 13 metų dangstėsi Poluszekas, jaunystės draugu. Šituo susidūrimu ir buvęs parašytas Poluszkui mirties sprendimas. Užmuštojo draugas nieko nemanydamas, malonioje vakaro nuotakoje, pradėjęs klausinėti naująjį bičiulį Poluszką:

— Sakyk, drauge, Ivan Ivanovič Kozlov (tokia, mat, buvo jo naujai priimtoji pavardė), kada Tamstos gimimo diena?

Poluszekas, nė akim nemirktelėjęs, pasakė lygiai taip, kaip jo dokumentuose parašyta.

Po to jam teko pasakyti vietovę ir kaimą Galicijoje ties Lvovu, kur jis gimęs (irgi, dokumentai rodo), nebuvo prasmės slapstyti, kad nesukeltų įtarimo.

Aukštasis NKVD viršininkas tik išvertė akis iš nustebeimo ir išgąsčio. Jam pasidarė aišku, kad jo mirusiojo draugo vardu dangstosi „kažkas“, ten pat dar muzikai grojant, buvo dviejų juodų ponų iškviestas už durų, o ten jau laukė jo ginkluoti sargybiniai, kurie žaibo greitumu šarvuotu auto-

mobiliu nuvežė į garsųjį Lubiankos kalėjimą Maskvoje, į kurį daug kas įeina, bet mažai kas gyvas beišeina.

Taip buvo sudainuota įdomi, bet trumpa dainelė. Stalinas, po to, iššaukęs aukštąjį NKVD komisarą Jagodą išpūtė ūsus, pro dantis košdamas: „Tai šitai! Tu atleiki savo darbą, kad, vadinas, prieš šnipus įleidi net iki mano kamburių?“

Na, ir prasidėjęs greit po to garsusis 1933 m. valymas, kuris rusams kainavęs kelis milijonus galvų, neišskiriant nė komunistų partijos. Pats Jagoda, suktas vyras, išlikęs ir tik po 2 metų galvą praradęs, bet iš aukštųjų NKVD funkcionierių 2000 nuejusių paskui Poluszką į kapus. Nuo to Rusijoje visi įsikėlė į galvą ir pasakodavo karštingiškai kur reikia ir kur nereikia:

„Sovietų pilietis — būdek die ną ir naktį, nes ant kiekvieno žingsnio tave tyko priešas“. Lenkų karo atache „sveikatos taisymo sumetimais“ buvo atšauktas į Varšuvą, ambasadorius atsispažė užsienio komisarą Litvinovą, kad viskas įvykę be jo žinios, karo atache daręs pats viską savo nuožiūra, matyt, stengdamasis savo viršininkų akyse gauti aukštesnį laipsnį...

Prie demokratijų tokių da-

PAMALDOS IR PAMINKLAS LIETUVAI — KRISTIAUS SUKLUPIMO VIETOVĖJE

Jeruzalė (LAIC) — Kristaus Kryžiaus kelio trečiojo stotyje — kur Kristus buvo suklupęs kryžij benešdamas — aukščiausias atoriaus pastatyta ir pašventinta statula. Statula vaizduoja Kristų parriktusį po sunkia kryžiaus našta. Ji pastatyta ant akmens, ant kurio iškalti šie reikšmingi žodžiai: pirmoje eilėje „1940—1950“, antroje eilėje — „Jėzau! Gelbėk Lietuvą!“, trečioje eilėje — „1950 m. sausio 22 d.“ Paminklą iš svetur atsivežė ir padovanojo kenč. Lietuvos sūnus, bolševikų kalintas ir ištremtas, vėliau išlaisvinęs iš vergijos — LAIC korespondentas. Jisai atsivežė šį paminklą į šventąją Žemę ir jį padovanojo šiais sumetimais: „Kadangi gyvenau laisvuose kraštuose ir turiu progą lankyti Jeruzalę, tai palikčiau čia simbolinį paminklą kenčiančių lietuvių katalikų vardu.“

lykų nėra, baigia Fisheris, jie čia ir nereikalingi, bet prie dikatorių, nors milijonai policijos ir šnipų ant kiekvieno žingsnio — tačiau, anksčiau ar vėliau, vistik visi žino paslaptis ir apie jas kalba, nors tautai jos kainuoja kelis tūkstančius geriausių galvų.

Sausio 22 d. pamaldas lankė beveik visi kunigai ir tikintieji, kurių gimnės yra anapus „geležinės uždangos“. Po to, Armenų katalikų patriarcho palpoje, lietuvių padarė priėmimo. Jis pavaišino svečius „vy no lempute“, prašneko į juos lietuviškai, o po to buvo pasakytos keltos kalbos — arabų, lenkų, prancūziškai, lenkiškai, ir čekiškai. Dalyvavo ir kanau-ninkas Stefan Pietruszka, karo metu iš armenų įgijęs Viac Crucis (Kryžiaus Kelio) vieto ves ir pastatęs du altoriu lenkų vardu. Kan. Pietruszka ne tikai stotimis pasirūpino, bet ir sukūrė muziejų bei Ex Oriente Lux institutą. Išlikmėse dalyvavo ir 86 metų senutė — Marijona Ažubalis, jau 48 metus gyvenanti Jeruzalėje. Kalbas pasakė — armenas Msgr. Koumyoumdija, chorvatas T. Marjonas Marančič ir jugoslavai T. Augustinas Augustinovič, čekas K. Damián Mlynsky, lenkas T. E. Lisiecki, paminklą sukūręs artistas Fr. Nicodem, ir keli kt. Šia proga, mūsų korespondentas praneša, kad atsiranda nepaprasta aplinkuma sukurti ten lietuvišką įstaigą, kur vėliau iš išlaisvintų Lietuvos galėtų lankytis ir suvesti kunigai, mokslininkai ir piligrimai.

Telesforas Valius ir jo darbai

Svarankiškasis nepriklausomos Lietuvos gyvenimas augo, plėtojosi, darėsi vis įvairesnis, spalvingesnis ir gražesnis. Sparčiai kilo lietuvių tautinė kultūra ir ekonominis gerbūvis. Toje lietuvių tautos pažangoje didelį vaidmenį vaidino lietuviškasis menas, kuris jau siekė toli už Lietuvos ribų. Trumpai sakant, tautinis lietuvių menas taip pat augo, šakojosi ir kiekvienoje šakoje nešė gražių kūrybos žiedų ir brandžių vaisių. Telesforas Valius, vienas gabiausių jaunosios kartos dailininkų, Kanadoje gavęs prieigą laida modernius mūsų grafikas, kurio dailės darbų paroda dabar turime Montrealyje, buvo vienas tų kūrėjų, kurio darbai yra vieni toj srity vertingiausių. Šia proga nors šiek tiek apie jį žinių.

Telesforas Valius yra gimęs pirmojo Pasaulinio karo audrų metu — 1914. VII. 10, Rygoje, iš kur tačiau greit persikėlė į Telšius, Žemaitijos širdį, kurioje jis augo ir gyveno iki pat įstojimo į Kauno Meno mokyklą, 1931 m.

Žemaitijos kraštas turtingas peizažais, mistika, savaiminga lietuviška dvasia, besireiškusi ilgomis kovomis už savaimingą žemaičių būseną. Gali būti, tai ir buvo veiksniai, kurie formavo jaunuolio dvasią ir paskatino jį imtis sunkios dailininko dalios.

Jau mokykloje T. Valius išryškėja kaip savaiminga stipri meno individualybė, atkreipusi į save žinovų dėmesį. Valius baigia meno mokyklą su labai geru įvertinimu, 1937 metų pavasarį, o vasarą jisai pasaulio

meno centre — Paryžiuje, susipažįsta su pasauliniais meno atstovais, kas jam padeda suorientuoti meno reikaluose. Gyvenimas, kaip stipri srovė, neša pirmyn. T. Valius dar mokykloje būdamas jau kviečiamas dirbti taikomojo meno darbu — audinių fabrike „Kauno audiniai“. Bet jį traukia grynasis menas, ypač grafika, kurią dailininkas daugiausia myli ir šiandien. Atliekamam nuo pareigų laikui, dažniausiai naktimis, jis dirba grafiko kūrėjo darbą. Tokiu būdu gimsta visa eilė jo grofikos darbų, kurių išgyja Vytauto Didžiojo muziejus Kaune ir Dailės muziejus Vilniuje. Tuo pačiu metu jis iliustruoja knygas, daro joms meniškų viršelius ir tt.

T. Valius aktingas menininkas, kuriam rūpi gilus meno pažinimas, profesija. Todėl jis aktingai dalyvauja menininkų gyvenime, dalyvauja parodose, Dailininkų sąjungos suvažiavimuose, o nuo 1942 m. — jos pirmininkas.

Naują dailininko gyvenimą ir veikloje etapą sudaro istorinis momentas — Vilniaus atgavimas, kada Lietuvos gyvenimas ėmė plakti artipilniu tautiniu ir valstybiniu pulsą. Vilniuje steigiamą Dailės Akademiją, kurioje nuo 1942 metų jis yra Grafikos katedros vedėjas — profesorius. Dveji sunkūs darbo metai okupacinės sąlygoje, bet daug pasiryžimo ir gražių tikslų. 1944 m. okupantai likviduoja visas aukštąsias Lietuvos mokyklas, uždaro ir Dailės Akademiją. Dailininkas vėl grįžta į Žemaitiją ir tuo pačiuose Telšiuose tampa Žemaičių teatro direktorium ir dekoratorium. Dekoruoja eilę veikalų: „Atžalyną“, „Pūkių pinigų“, „Brandos atestatą“, „Žmogų po tiltu“.

Dar anksčiau baigęs Senovės paminklų apsaugos kursus Kaune, jis domisi archeologija bei etnografija, dalyvauja archeologinėse bei etnografinėse ekspedicijose ir Telšiuose bendradarbiauja „Alkos“ muziejuje. Bet ir čia nėra ramum. Sčiauria karas.

Karo audros išbloskia jį tremtin, ir prasideda klajoklio gyvenimas: Viena, Lustenau — Austrijoje, Freiburgas — Vokietijoje. Freiburge, tiesa, su stojama trejiems metams ir čia Dailės ir taikomojo meno aka-

Giesmė Tėvynei.

Aukavom ką turėjom, tau Tėvyne,
Draugus ir motinų širdis,
Ir patys tolimų laukų platybė,
Pavargę einam per audrų naktis.

Tavųjų klonių, upių pasiilgę,
Mes laukiam tik vienos aušros,
Kai džiaugsimės ašarom suvilgę,
Bučiuosim žemę po kovos sunkios.

Ateis diena, įrodysim pasauliui,
Ko verti mes, pažeminti visų.
Tamsių naktų šiaurėj — švies laisvės saulė.
Kandiom atpirta grįžtančių vaikų.

Ne tam palikom žemę numylėtą,
Kad sesių rūtos mindžiotų kiti.
Nerasim niekur mes ramybei vietos,
Nes tu, Tėvyne, mūs širdy esi.

Aukštybėn tepakyla žodžiai, maldos,
Kovojančių sūnų ir sužeistos širdies.
O tavo veidas, kaip lėlijos žiedas baltas,
Mūs ilgesiu juodoj naktų žydės.

Aukavom ką turėjom, tau Tėvyne,
Draugus ir motinų širdis.
Lietuviai amžiais savo žemę gynęs,
Dar kartą laisvės kovoje nušvis!

Montreal, 1950.

demijoje T. Valius veda Grafiškos studiją, kuri turi visą eilę gabių mokinių ir duoda gerų dailininkų, kurie tremties sąlygose, pusbadžiaudami ir badaudami dėl maisto ir mokslo priemonių stokos, vien meno siekdami, dirba sunkų darbą žiauriuose tremties sąlygose.

Prof. T. Valius, atliekamam nuo mokslo laikui, dirba — kuria ir dalyvauja Lietuvių Dailės Instituto, kurio vardu eina ir ši jo darbų paroda Montrealyje, veikloje. Nežiūrint sunkių sąlygų, T. Valius iliustruoja H. Nagio „Lapkričio naktis“, Bradūno „Marą“, Rilkės „Kornetą“, kurio vertimas padarytas H. Nagio, deja dar neišleistas. Tuo pačiu metu dailininkas dalyvauja eilėje parodų: Bregenzėje ir Insbruke — Austrijoje, Freiburge, Baden — Badene, Oldenburge, Gottinge, Nuringene, Nurnberge, Hanau — Vokietijoje, Amsterdame ir Haagoje — Olandijoje, Brukselės — Belgijoje, Paryžiuje — Prancūzijoje, New Yorke — USA, dabar Montrealyje — Kanadoje.

Visur dailininko darbai yra įvertinami aukštai, pripažįstamas jo didelis darbų savaimingumas. Ir Vokietijoje, nors ir UNRRA bei IRO priežiūroje marušius trejus metus — tiktai pereinamoji stovykla. 1949 m. kovo 28

no pasakojimas apie sunkią universiteto padėtį, apie nutarimą, nežiūrint kainos, kaip nors išlikti gyvam, jų nepatenkino ir netikrumo šešėlis užplūdo namus, lyg erzinanti ir piliuojanti žaizda. Netikrumo įspūdis stiprino dar ir tai, kad neatsižvelgiau jokių knygų, kaip buvo įprasta ir visiškai nesirengiau atidaryti sunkaus lagamino, paslėpto tamsioje, senosios seklyčios kėrtėje, tarp skrynių ir smulkių namų apyvokos daiktų. Namuose brendo nerimas. Kaip voratinklis jis supo mūsų sapnus, kaip laikrodžio tikėjimas, nykus ir nenutrūkstantis nuodijio saulėtas ano pavasario dienas.

Motina kruopelėdavo išgirdusi automobilio ar motociklo dūzgimą, o tėvas ilgai ir neramiai sekdavo vieškelio dulkių debesį, kol jis dingdavo šventosios šilų mėlynume.

Kurį laiką norėjau pabūti vienas. Man patiko laukų tylos ir ramus miško ošimas. Dvejus metus buvau išgyvenęs mieste ir tik sugrįžęs supratau, kaip labai buvau pasiilgęs Lietuvos kaimo pavasario, jo nuosirdžių ir paprastų žmonių.

Dveji metai, tai nebuvo jau toks ilgas laikotarpis. Ne. Bet vistik kiekvieno vietos pastebėdavau ką nors pasikeitus, ką nors nauja. Lyg apsvaigęs vaikščiojau laukais, tarsi ieškodamas savo vaikystės pėdsakų, gerėjau pūkščiu klykavimais, o vakarais ilgai išstovėdavau paupyje klausydamas kurkilelio muzikos. Laukų gailė sruvo į mano sąnarius ir aš vėl pajutau, kad su kiekviena tėviškęj praleista diena darau si guvesnis, labiau atsigaivęs. Mano gerėjimasis laukų ramybe ir nevaržoma laisvė būtų te susis labai ilgai, jei vienoj toli

moj miško aikštelėje nebūčiau atradęs vaikystės metais sužymėtų alksnių.

Visa pakrantė jau stovėjo tuščia, ti kiš senų kelmų kilotankios ir velšios krūmuokšnių atžalos. Bet trys senai, pasiurpę alksniai tebestovėjo. Stovė jo tyliai užaudami kažką iš tų dienų. Mane apėmė toks gailus gaudumas, jog net negalvoju, kad tuos medžius nuo kirvio ašmenų išgelbėjo lenktinių peiliuku įrežti vardai. Andrius, Aliutė, Edvardas, paskaitė kirėjas ir nuėjo tolyn galvodamas, kad mes galime kada nors sugrįžti šventosios pakrantės mis ieškoti čionai prisiminimų.

Medžiai, vieninteliai mano piemenystės dienų liudininkai! Kiek daug esu paskui apie juos galvojęs! Ir kiekvieną kartą, kada prisiminimuose, savo toli siekiančia dvasia paliesdavau jų šakas, man vaidendavosi, kad jeigu tuomet nebūčiau jų sūrąs, mano gyvenimas būtų pakrypęs visai kita linkme ir niekada nebūčiau jautęs to nepakeliamo siogučio, slėgiančio mane paskutiniaisiais metais. Bet jūs stovėjote. Vieniši, aplaužytom šakom, tarsi tyliu laukime ir liūdnu užavot. Kaž ką iš tų dienų.

Aš įsiklausiau į tą garsų byiojimą ir nuėjau pamiršdamas, kad kiekvienas grįžimas praeitin yra atžymėtas mirties ir praradimo ženklais, ir būna bergždžias ieškojimas, kad ir artimiausio draugo akyse to širdingų prierašumo, pasireiškusio vaikystės dienos, ilgas vasaras dūlinėjant po pievas ir pučiant birbynę. Laikas ištirna įrašus ir žvilgantis plienas apsitraukia rūdies luoba! Žinoma, tai galvojau dabar, kada aš su nuėjęs pusę savo gyvenimo

krantės smėlyje.

Džiova ir jos gydymas

RAŠO DR. B. MATULIONIS

3.

Šitų 10% sergančių džiova ti žmonių, kurie igyja žiedų tolimesnė ligos eiga esti tokia. Nors pirmą kartą tuberkuliozės židinyje lieka nepastebėtas ir sugyja pats savaime, bet jis pasiglybia žmogaus organizme didesnę permainingą: žmogaus organizmas ilgam laikui, daugeliui metų, pasidaro nepaprastai jautrus tuberkuliozės baciloms, tiek gyvoms, tiek negyvoms. Šitas organizmo jautrumas yra vadinamas alergijos vardu.

Alergijos vardu priimta vadinti, bendrai, nepaprastą žmogaus kūno jautrumą kuriam nors svetimam kūnui. Pav., esant

mane Kanadoje. Turiu būti jam amžinai dėkingas. Džiaugtis turiu, kad teptukas, jau nuo seno mano ištikimas draugas, ir dabar mano rankose. Laisvą laiką norisi panaudoti kūrybai, tačiau, kad naktys būtų bent kiek ilgesnės. ...

— Koks čia Kanadoje meno lygis ir jo taikymas grynojo ir taikomojo meno srityse? ...

— Kanada, kaip jaunas kraštas, nėra paveldėjęs jokių meninių tradicijų savo žemeje. Todėl menininkai, kad Toronto Galerijoje išstatyti 50-ties metų kūrybos vaisiai gana dar žali. Žali ta prasme, kad nieko kanadiško. Tai Europos dailės pasiekimų laimėjimų atkartojimas, neduodant tik Kanadai charakteringo individualumo.

— Bet tai daugumoje ir yra europiečių dailininkai. Dauguma jų, garbindami žalią dolerį, nusisuko nuo grynojo meno principų ir atiduoda duoklę taip gausingų firmų reikalavimui — reklamai. Toronto ir kitų aukštųjų mokyklų profesoriai tik mokykloje — atelje jau komerciniai menininkai. Tas amžinas pinigų klausimas — neišvengiamai veikia šio krašto dailininkus.

Taikomasis menas yra pasiekęs aukšto techniško lygį. To reikalauja gyvenimas, kartu gerai atlygindamas dailininkui. Šios rūšies dailininkų labai daug. Kanados reklamai skiriama daug lėšų, bet retas jų turi meninės vertės. Tas pats ir Jungt. Valstybėse.

— Kokios mūsų dailininkų perspektyvos Kanadoje? — Perspektyvos mūsų dailininkams būtų neblogos, jei mes atsisakytume savo tikslų.

Tai tiek trumpai patiekiamų apie dailininką profesorį Telesforą Valių ir jo darbo bei vargo kelius žinių. Geriausias jo įvertinimas bus, jeigu tautiečiai skaitlingiausiai atsilankys jo meno darbų parodoje, o pataidai pasiūgus Montrealyje, tą parodą perkels į kitus miestus, kurie neabejotinai bus sudominti jo darbais, įnešančiais į Kanados gyvenimą naujus meno faktus.

J. Kardelis.

Fotografija

KAZYS VESELKA

Aš vis grįžtu atgal. Atgal, kur laiko tekmeje, lyg neaiškus debesiškis, klajoja mano dienos. Mano jaunystės dienos. Lengvutis rūkas yra apkritęs mano akis, tačiau dar aiškiai tebematau vienišius, slėpusi neramias jaunuolio svajones, giedrias draugų galvas ir vieškelio beržų viršūnes, žaliaspalvėm skarelėm mojavusią man išeinant. ... Kaip keista regėti visą tai dabar, po keleto metų, kai daug kas yra pasikeitę ir akių kampučiuose pradeda ryškėti pirmieji senatvės ženklai. Visa dabartis, supanti mano gyvenimą, tvoskia blyškiai abuojuose ir apatija. Aš neįsivaizduoju, siejančių mane su šio svetimio krašto žmonėmis, jų gyvenimo būdu, vietos ir laiko nuotaukomis. Ir todėl vis grįžtu atgal. Atgal, į gimtąjį, mėlynom langinėm namą, į brandžios vakarės gaivos pripildytus laukus, į paupį, į mišką, kur plazda vaikai gyvybe, o po mažais kapeliais išsima mano dienos. Mano jaunystės dienos! Tačiau šiandien, kažkodėl aš noriu pabėgti nuo to širdį edančio prisiminimų gaudumo ir galvoti ką nors labai paprasto, pavyzdžiui, kokią didelę ramybę gulė šito vieškelio kaimo tarpvartėna, kaip užgosi vešlios vynuogių viršūnės, o kalnų uolos ir už jų ramančios debesų galvos pamažu dažosi rausvu auksu. Ir jau palengvėjusia širdimi palieku trečiojo aukšto kambariuką ir stovi po rudens žvaigždėmis, tais nebyliais ir mieliais dangaus vaikais. Mano ausį paliečia kurtus upuokšnio šnarėjimas ir priėjęs matau vandens, plaunantį liaunas gluosnių šakas, nešančių spyglius ir rudens bronzą išmargintus lapus. Ir lyg nuo vinelės dūrio krūpteliu nuo minties, kad kažkada taip pat stovėjau prie šventosios gluosnių ir savo jau nu dvidešimties metų žvilgsniu glosčiau jų purias ir tanningas garbanas. Kaip toli visai pasiliko ir koki tolimą užtikėtina ilgą kelią esu nuėjęs!

Mane vėl apima nenumaldomas gaudumas, sunkus anų dienų pasiilgimas, kad neturėdamas ko tvirtis atsisileju į šalia stovintį gluosnį ir glosčiau jo šurkštų ir drėgną kamieną. Ir ūmai pajuntu užplūstančių atminimų srovę, lengvutę, kaip sidabrinę ruko skraistę, sruvančią iki širdies, iki pojučių ir užliejančią kiekvieną kūno narvelį. Su neišpasakytą meile, lyg šventenybės vėl liečiu pašiurpusį gluosnio kamieną, kaip aną pavasarį tėviškės sodo obelis baltais nuo metais sveikinusias mano grįžimą. Mieli, mieli laikai! Kokiš šviesios, nerūpestingos mintys tuomet kaupėsi mano vaizduotėje, kaip pasitusiai galėjau ko nors ilgetis, į ką nors veržtis, ką nors idealizuoti! Žinoma, aš to visko paskui netekau. Bet anuomet. ...

Tą pavasarį aš grįžau namo visiškai neįprastu laikui, nes atostogos turėjo prasidėti tik po dviejų mėnesių. Į klausiamus tėvų žvilgsnius nieko įtikinančio negalėjau pasakyti ir jų akyse įsidėgė neišskios baimės ir netikrumo ugnelės, Ma-

no pasakojimas apie sunkią universiteto padėtį, apie nutarimą, nežiūrint kainos, kaip nors išlikti gyvam, jų nepatenkino ir netikrumo šešėlis užplūdo namus, lyg erzinanti ir piliuojanti žaizda. Netikrumo įspūdis stiprino dar ir tai, kad neatsižvelgiau jokių knygų, kaip buvo įprasta ir visiškai nesirengiau atidaryti sunkaus lagamino, paslėpto tamsioje, senosios seklyčios kėrtėje, tarp skrynių ir smulkių namų apyvokos daiktų. Namuose brendo nerimas. Kaip voratinklis jis supo mūsų sapnus, kaip laikrodžio tikėjimas, nykus ir nenutrūkstantis nuodijio saulėtas ano pavasario dienas.

Motina kruopelėdavo išgirdusi automobilio ar motociklo dūzgimą, o tėvas ilgai ir neramiai sekdavo vieškelio dulkių debesį, kol jis dingdavo šventosios šilų mėlynume.

Kurį laiką norėjau pabūti vienas. Man patiko laukų tylos ir ramus miško ošimas. Dvejus metus buvau išgyvenęs mieste ir tik sugrįžęs supratau, kaip labai buvau pasiilgęs Lietuvos kaimo pavasario, jo nuosirdžių ir paprastų žmonių.

Dveji metai, tai nebuvo jau toks ilgas laikotarpis. Ne. Bet vistik kiekvieno vietos pastebėdavau ką nors pasikeitus, ką nors nauja. Lyg apsvaigęs vaikščiojau laukais, tarsi ieškodamas savo vaikystės pėdsakų, gerėjau pūkščiu klykavimais, o vakarais ilgai išstovėdavau paupyje klausydamas kurkilelio muzikos. Laukų gailė sruvo į mano sąnarius ir aš vėl pajutau, kad su kiekviena tėviškęj praleista diena darau si guvesnis, labiau atsigaivęs. Mano gerėjimasis laukų ramybe ir nevaržoma laisvė būtų te susis labai ilgai, jei vienoj toli

moj miško aikštelėje nebūčiau atradęs vaikystės metais sužymėtų alksnių.

Visa pakrantė jau stovėjo tuščia, ti kiš senų kelmų kilotankios ir velšios krūmuokšnių atžalos. Bet trys senai, pasiurpę alksniai tebestovėjo. Stovė jo tyliai užaudami kažką iš tų dienų. Mane apėmė toks gailus gaudumas, jog net negalvoju, kad tuos medžius nuo kirvio ašmenų išgelbėjo lenktinių peiliuku įrežti vardai. Andrius, Aliutė, Edvardas, paskaitė kirėjas ir nuėjo tolyn galvodamas, kad mes galime kada nors sugrįžti šventosios pakrantės mis ieškoti čionai prisiminimų.

Medžiai, vieninteliai mano piemenystės dienų liudininkai! Kiek daug esu paskui apie juos galvojęs! Ir kiekvieną kartą, kada prisiminimuose, savo toli siekiančia dvasia paliesdavau jų šakas, man vaidendavosi, kad jeigu tuomet nebūčiau jų sūrąs, mano gyvenimas būtų pakrypęs visai kita linkme ir niekada nebūčiau jautęs to nepakeliamo siogučio, slėgiančio mane paskutiniaisiais metais. Bet jūs stovėjote. Vieniši, aplaužytom šakom, tarsi tyliu laukime ir liūdnu užavot. Kaž ką iš tų dienų.

Aš įsiklausiau į tą garsų byiojimą ir nuėjau pamiršdamas, kad kiekvienas grįžimas praeitin yra atžymėtas mirties ir praradimo ženklais, ir būna bergždžias ieškojimas, kad ir artimiausio draugo akyse to širdingų prierašumo, pasireiškusio vaikystės dienos, ilgas vasaras dūlinėjant po pievas ir pučiant birbynę. Laikas ištirna įrašus ir žvilgantis plienas apsitraukia rūdies luoba! Žinoma, tai galvojau dabar, kada aš su nuėjęs pusę savo gyvenimo

krantės smėlyje.

— Tik visiems padėkoti, kurie prie jos surengimo prisidėjo. Faktinai ši paroda yra pradžiai Lietuvių Dailės I-tos rengiamųjų parodų Kanadoje.

— Kokius uždavinius yra užsibrėžęs atlikti L. D. I-tas Kanadoje?

— Lietuvių Dailės I-tas buvo sukurtas prieš dvejus metus Vokietijoje. Jame dalyvauja pajėgiausios dailės jėgos, tačiau bendradarbių tarpe yra ir kitų kultūrininkų. Vokietijoje atlikti darbai duoda impulsą. Tikslas: tirti, ugdyti ir remti lietuvių dailę. L. D. I-tas Kanadoje šiems uždaviniams atlikti bus reikalingas lietuvių visuomenės kaip moralinės, taip materialinės pagalbos.

Tai tiek trumpai patiekiamų apie dailininką profesorį Telesforą Valių ir jo darbo bei vargo kelius žinių. Geriausias jo įvertinimas bus, jeigu tautiečiai skaitlingiausiai atsilankys jo meno darbų parodoje, o pataidai pasiūgus Montrealyje, tą parodą perkels į kitus miestus, kurie neabejotinai bus sudominti jo darbais, įnešančiais į Kanados gyvenimą naujus meno faktus.

J. Kardelis.

Dar tą patį vakarą buvau pas Andrių ir svikindamiesi juokėmės plodami viens kitam per petį. Paskutiniaisiais mano nesiilarkymo metais čia buvo daug kas atsitikę. Andrius neteko tėvo, visa sunki ūkininkavimo našta su prievolėmis ir nesibaigiančiais okupanto reikalavimais gulė ant vieno pernelgų istysusio jaunuolio pečių. Sunkus karo metu bandymai jo nebalažė ir jis stovėjo prieš mane daug labiau subrendęs, labiau pasitikintis savimi ir puse galvos praaugęs mane, tiek ūgiu, tiek kieta gyvenimo patirtimi. Ir taip stovėdamas prieš jį vieną valandėlį jutau pagarbą ir savotišką pavydą šiam vaiko akimis vyriui, nes aš vis dar nebuvau nieko konkretaus pasiekęs, neturėjau nė vienos pagrindinės mane traukusios aistros ir eidavau visur kur tik šaukdavo nuotauka. ...

Paskui pažįstamoj seklyčioj gėrėme alų ir mus vaishino žilagalvė Andriaus motina. Man buvo gera klausyti jos virpančio balso, kai kalbėjo apie tolimą mūsų draugystę, apie kartą ir prievoles, ir aš, negalėjau nesišypsoti kai grubiam ir nerangiam sūniui sakydavo:

— Andriuk, Edvardo stiklinė tuščia. Vaikeli, tu visai jau nebežiūri.

Ir taip su tų žodžių muzika, su daina ir išgerto alaus svai-guliu mūsų tarpan sugrįžo draugystė, paprasta, kaip žemė, brangi ir šviesi, kaip gimtojo krašto dangaus lopinys. Mes nuklydom į savo vaikystę. Savotiškai susijaudinę minejome brangesnius vardus, vietas, kvatujomės iš vaikiskų išdaigų, rūpesčių, kuriuos sėdėdami ant čizos mėgindavom išsigalvoti.

(Daugiau bus).

Tuberkuliozės alergija (yrako) labai audringai. Vietoje panašius dalykus. Iki pirmojo apskritimo tuberkuliozės žmogus dar neturi tuberkuliozės alergijos; jo organizmas tuberkuliozės baciloms nejautrus, todėl po pirmojo apskritimo atsiranda apkrėtimo vietoje mažas uždegimo židinis, kuris be apčiuopiamų ligos reiškinių greit pats savaime sugyja; de-ja, sugydamas pirmąsias tuberkuliozės židinius kiekvieną kartą palieka tuberkuliozės alergiją. Ir štai, kai antrą kartą toksai žmogus, jau su alergija tuberkuliozės baciloms, apsikrečia, tada mes matome visai kitokią vaizdą. Dabar toje vietoje, kur pateko naujos tub. bacilos, kūnas reaguoja (atsa-

ta ir jos gydymui esti pavartoję kokie nors nauji vaistai, tai po 2 — 3 mėn., kai ligonis pasveiksta, kalbama apie nepaprastą naujo vaisto veikimą; naujas vaistas išreklamuoja- mas, išpučiamas; seni ligoniai — žiovininkai ieško to naujo vaisto, tikėdami jo gydomąja galia.

Džiovos gydymo istorija žino daug visokių vaistų, kurie be jokio pamato kurį laiką bu-vo ligonio vartojami su viltimi ir pasitikejimu.

Antrinis tuberkuliozės infekcijos sukeltas plaučių uždegimo židinis nevisada turi palinkimą išgyti, tai yra, išnykti, galutinai; kai toksai palinkimas esti, tai jis gyja pats savaime ir

joks gydymas jam nesti reika-lingas; bet dažniau tokio pa-linkimo galutinai išgyti nesti. Židinis sumažėja, bet galuti-nei neišnyksta; ligonis po ta-tiamojo gripo vis negali gau-tinai atsigausti. Po poros ra-šas gydytoją; daromas tyri-mas rentgeno spinduliais ir ran-dama plaučių tuberkuliozė. Alerginis žmogaus kūnas į nau-ją apsikrėtimą tub. bacilomis taip audringai reaguoja, kad ne tik platus uždegimo židinis apsikrėtimo vietoje atsiranda (plaučiuose), bet kartais dalis audinių miršta; atsiranda plau-čiuose tuščia vieta, žaizda, ar-ba kavarna. Aplink pradeda augti nauji randų audiniai, ku-rie jau nebeišnyksta, aštriam uždegimui aptilus. Taip pra-sideda antrinė progresuojanti plaučių tuberkuliozė, kuri yra reikalinga specialaus gydymo, nes be tokio gydymo ji nesu-laikomai plečiasi tolyn. Jei gydymas esti pavartotas, kol procesas nenuėjo per toli, ki-taip tariant, jei gydymas esti pavartotas dar laiku, pagiji-mas galimas; juo labiau esti iš-siplėtęs ligos procesas po plau-čius, jo gydymas esti ilgesnis, sunkesnis ir gydymo rezultatai mažesni.

(b. d.).

KAMINSKIEČIŲ METINIS SUBUVIMAS OAKVILLEJE

1949 m. vasario 13 d., gru-pė tremtinių socialistų Wellan-de įsteigė lietuvių socialdemo-kratų organizaciją. Kada-giavo metu — sausio mėn., prof. J. Kaminskui suėjo 70 m. am-žiaus, tai naujoji organizacija pasivadino Jubiilato vardu.

Deja, pačiame Wellande ka-minskiesiems nebuvo lemta iš-vystyti platesnio veikimo. Be-sikurdami organizacijos nariai buvo priversti išsikirstyti po-plačiąją Kanadą, ieškant geres-nių darbo ir gyvenimo sąlygų. Lėkimas taip norėjo, kad dalis energingesnių narių pastoviau apsigyveno Oakvilleje ir jos apylinkėse. Tie nariai rado sa-vyje pakankamai energijos, kad atliekamu nuo kasdieninio dar-bo laiku, įstengė palaikyti ir ugdyti kaminskiesių organiza-ciją. Tas pasireiškė palaikyme korespondencinio ryšio tarp-narių ir simpatikų, aiškinantis ideologiniais, pasaulėžiūriniais klausimais ir tt. Be to, kamins-kiečiai aktingai dalyvavo To-ronto socialdemokratų organi-zacijos veikime ir suruošė eilę parengimų. O pačioj Oakvil-lėj, laikui bėgant, susiformavo kaminskiesių klubas, apjun-gias Oakvillės ir apylinkės so-pialistus.

Norėdami atžymėti savo or-ganizacijos metines, kaminskie-čiai nutarė suruošti sekmadiė-nį, vasario 12 d., 2 val. p. p. Oakvilėj, Frenzelijų farmoje, platesnį ir iškilmingesnį narių subuvimą. Subuvimui yra nu-matyta turtinga ir įvairi pro-grama, turinti tikslą duoti idė-jos draugams progos visapu-siškai išsiaiškinti svarbesniais klausimais ir nustatyti ateities veikimo gaires. Tikima, kad i-tą socialistų sąskrydį atvyks bendraminčiai iš Toronto, Ha-miltono ir kitų vietovių. Vis-kas rodo, kad kaminskiesių ruošiamas metinis subuvimas bus visais atžvilgiais įdomus, jauskus ir turiningas ir vertas dėmesio. (buvęs weandiskis)

SPEKTAKLIS HAMILTONE

— Sausio 21 d. Hamiltone viešėjo Toronto Lietuvių Me-no Mėgėjų grupė, kuri suvai-dino P. Vaičiūno 4-rių veiks-mų dramą. Tai buvo galima sakyti pirmas spektaklis lietu-vių kalba, jei neskaityti ko-munistų pasirodymus su rusų veikalų vertimais ir savo kaca-piška propaganda.

Režisierius J. Jagėla yra čia įdėjęs daug darbo ir sie-los, kol jis paruošė šią mėgė-jų trupę.

Alg. G.

5505 13th Ave., Rosemount,
Montreal 36, Que.

Tel. AMherst 0342

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

Parduodam namus — Parūpinam visokiausią apdraudą

Darom raštų ir dokumentų patvirtintus vertimus ir tt.

NUOLATINIS PATARNAVIMAS

ALBERTAS J. NORKELIONAS, c. s. c.

KULTURINE KRONIKA

DIDŽIAUSION KANADOS DAILĖS PARODON PAKVIESTA DALYVAUTI MEN. A. TAMOŠAITIENE

Dešimtis Kanados meninin-kų organizacijų (Karališka me-no akademija, tapytojų, meni-nikų, akvarelistų, skulptorių, grafikų, architektų, kerami-ku, rankų darbų ir verpėjų - audėjų draugijos) bendro-mis pastangomis rengia di-džiausią šių dienų Kanados dailės parodą kovo mėn. To-ronto Dailės Galerijoje. Šion parodon dalyvauti pakviesta ir dail. Anast. Tamošaitienė.

Parodos rengėjai rašo meni-ninkei, kad jie pereitos vasaros metu matė jos kilimus Toron-to Tautinėje parodoje ir pra-šo taip pat šioje parodoje da-lyvauti. Parodos prezidento Mr. Baldwin nuomone ši pa-roda turėtų vaizduoti tai, ką Kanados menininkai lig šiol yra geriausio sukūrę.

O. KASKAS MUZIKOS INSTRUKTORĖ INDIANOS UNIVERSITETE

Dainininkė Ona Kaskas nu-sprendė tapti dainos ir muzi-kos mokytoja Indianos Univer-sitete. Ji ten pakliuvo pripuo-lamai. Jos vyras Anthony Loc-kett buvo pakviestas į tą uni-versitetą dėstyti teisę. Jie per-sikėlė į Burlington, Ind. Po kiek laiko profesorius vieta buvo pasiūlyta ir Onai Kaskas. Šiais metais ji turėsianti apie 40 didesnių koncertų, kurie jai atneš mažiausiai \$ 35.000.

PIRMAS LIETUVIŠKAS VAIDINIMAS AUSTRALJOJE

Adelaidės Francis Xavier sa-leje įvyko pirmas lietuviškas vaidinimas Australijoje. Ade-laidės Lietuvių teatro mėlėtojų grupė pastatė „Pirmąjį Skam-butį“, Genecken-Koolen 3 veiks-mų komediją. Veikalą režisa-vo Paulius Rutenis, vaidino: E. Dainienė, L. Giniotytė, S. Kau-nienė, D. Pyragiūtė, V. Ance-vičius, V. Butvila, A. Černius, A. Gutis, V. Ratkevičius, P. Rutenis ir N. Skidzevičius. De-koracijas piešė A. Marčiulio-nis. Administravo P. ir L. Ka-nai.

Spektaklio lygis aiškiai virši-jo įprastinį mėgėjų niveau.

(T. P.)

ANGLIJOS LIETUVIAI ORGANIZUOJA TEATRĄ

„BL“ praneša, kad Anglijos lietuvių susirūpinę sudaryti Anglijos lietuvių teatrą, ku-

riam vieta numatyta Manches-tery. Organizatorium pakvies-tas b. Marijampolės teatro, o tremtyje „Aitvaro“ teatro Det-molde, aktorius Kvedaras, ku-ris Anglijos lietuvių teatro ko-lektyvan pakvietė Šiaulių te-aatro b. akt. Masiulį ir Žemai-čių teatro akt. Dainauską. Pra-džiai kolektyvas nusistatęs sta-tyti Vaičiūno „Sudrumstąją ramybę“.

LIETUVIS MOKSLININKAS BERNO UNIVERSITETE

Veterinarijos gydytojas V. Dargužas, mokslus pradėjęs Kauno Universitete ir baigęs Šveicarijos Berno universitete, kame padarė ir daktarą. Kaip pasižymėjęs mokslo darbais, buvo paliktas prie universiteto mokslo darbui dirbti. Be to, Berno universitetas jį speciali-žuotis buvo pasiuntęs Angli-jon, kur jis dirbo pusę metų. Dabar dr. V. Dargužas sugrį-žo į Berną ir tęsia ten moksl-i-nį darbą.

HAMILTONO LIETUVIŲ SPORTO KLUBAS „KOVAS“

š. m. vasario mėn. 18 d., šeštadienį, rumunų salėje, 20 Murray St. W (netoli SNR stoties), rengia I-ąjį Hamiltone

Užgaveniu kaukiu baliu

Tradiciniai lietuviški blynai. Minkšti ir kieti gėrimai. Už gražiausį vakaro kostiumą skiriama

PINIGINĖ PREMIJA.

HLSK „KOVAS“.

PUIKUS ORKESTRAS!

Pradžią 6 val. vakaro.

Lietuvis laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką,

ZUKAS ANTANAS

1064 Riverview Ave., Verdun, Montreal, Que. Tel. TR 5929, priima pataisymams įvairius laikrodžius. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Kainos žemesnės, kaip kitur. Už pataisymus garantuoja. Kreiptis vakarais po 6.30 val.

LIETUVISKA

baldu krautuve

IR DIRBTUVE

Parduodame sofas, fotelius, — sėdimus ir miegamus. Taipogi taisome ir aptraukiame naujai senus baldus ir keičiame į naujus.

Priimame užsakymus.

SAV. JOHN KAMICHAITIS,
ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO
899 BLOOR ST. prie Ossington g-vės. TORONTO, Ont. Telefonas LO 1438.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

Lankydami gražiąją Montreale vasarvietę Ville Lasalle aplankykite

LIETUVISKA SVETAINE

SAVININKAS ANTANAS MATULIS

Edward St. 7682. Montreal

Ivairūs užkandžiai, šilti ir šalti gerimai, lietuviška muzika

VICTORIA CLEANERS & DYERS Co.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

MONTREALIS 2832 Allard

Tr. 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems "Drex", kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaisome rūbus (išsirimus), įsiuva-me sagas ir pan. Kiekvieną orderį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRemore 1135 (galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai:

J. Kriaučeliūnas

J. Matulaitis

A. Majauskas

VIRBALL ELECTRIC REG'D

TEL. DO. 3655

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas garantuotas — Greitas patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: STASYS VIRBALAS, TEL. DO. 3655

816 JEAN TALON, W, MONTREAL

Jei Jums reikalingas elektrinis darbas šaukite

LAS SUSIRINKIMAS TORONTE

Vasario 5 d. anglų salėje 229 College St. įvyko Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Toronto skyriaus visuotinis narių susirinkimas.

Pirmininkavo vicep. E. Miliauskas, sekretoriavo kultūros vadovas A. Kuolas ir praėjo susirinkimo protokolą sakė sekretorius S. Briedikis.

Pagal dienotvarkę pirm. B. Bakevičius perskaitė Naujų Metų LAS vyr. Valdybos sveikinimą, pranešė apie vasario 16 d. ruošiamą paminėjimą ir apie sudarymą Toronto tarporganizacinio komiteto.

Po to vietininko pav. inž. Ceputis skaitė referatą: apibūdino politines partijas ir išryškino LAS organizacijos uždutį bei siekius.

LAS vietininkas Steponas Jakubickas pasidžiaugė, kad LAS nariai taip sveikai ir teisingai supranta LAS organizacijos tautiškai demokratinę ideologiją ir atgimstančios Lietuvos uždavinius. Taipogi pabrėžė, kad LAS organizacija yra labai tolerantiška kitų atžvilgiu, bet reikia nepamiršti, kad ir tolerantams trūksta kantrybės, jei kitos organizacijos ne tik, kad jos neturi, bet žemiausiu būdu šmeižia, persekioja ir terorizuoja atskirus LAS narius.

Toliau St. Jakubickas pasakė, kad LAS organizacija gimė tada, kai Lietuvos žemėje gimė pirmasis lietuvis patriotas, pasiryžęs mirti už Lietuvos laisvę. Vėliau Lietuvos atgimimo patriarcho Dr. J. Basanavičiaus, Dr. V. Kudirkos ir kitų tautos žadintojų įskiepė tautinė dvasia augo ir brandino lietuvių patriotų širdyse. „Aš kaip lietuvis, gerai suprantas mūsų tautos tragediją ir Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio šventąjį pašaukimą, šiandieną negaliu įsivaizduoti nei vedamos laisvės kovos, nei Atgimstančios Lietuvos be LAS organizacijos. Taipogi negaliu įsivaizduoti kaip sveikai galvojančias lietuvis šiandieną galėtų tilpti į siaurus vieno kurio nors sluoksnio partinius rėmus. LAS ir yra ta organizacija, apie kurią buriasi visas sveikasis tautos elementas. LAS neatstovauja vien kurio nors sluoksnio, bet rūpinasi visos tautos gyvybiniais reikalais ir lygiai visais sluoksniais derindamas jų interesus prie tautiškai demokratinės valstybės formos“ — pabrėžė St. Jakubickas.

Po vietininko kalbos buvo klausimai bei pageidavimai, po kurių pirmininkaujantis paprašė sugiedoti Lietuvos Himną.

Steponas Tautginas.

IŠ LAS VEIKLOS

St. Catharines, Ont. Vasario 3 d. įvyko LAS St. Catharines sk. susirinkimas, kuriame dalyvavo ir vietininkas St. Jakubickas, kuris padarė platų pranešimą: apibūdino LAS ideologiją ir jo tikslus išsivijoje ir atgimstančioje Lietuvoje. Buvusiam St. Catharines sk. pirmininkui Vaciuui Venckui dėl išvykimo į Torontą, pareikškus atsisąstydinimą, buvo perkrinta skiriamas valdyba. Įėjo: P. Polgrius — pirm., A. Palujauskienė — sekr. ir V. Palujauskas — išd.

St. Jakubickas padėkojo Vaciuui Venckui už iki šiol sąžiningai eitas pareigas ir sveikino naują valdybą, linkėdamas sėkmės ir nepailstai sunkiame tėvynės vadavimo darbe. Naujoji valdyba pareiškė, kad dėvės pastangas suaktyvinti skyriaus veiklą vardan tėvynės laisvės ir tautinio patriotiškumo išlaikymo svetimos padangės mėsė. Toliau, buvo nutarta artimiausiu laiku suruošti parengimą.

TRUMPAI IŠ ST. CATHARINES, Ont.

— 1950 m. vasario mėn. 4 d. St. Catharines dienraštis „The St. Catharines Standard“ išdėjo gen. P. Plechavičiaus nuotrauką su priedu: „Kurį laiką buvęs Lietuvos kariuomenės vadu gen. Povilas Plechavičius dabar yra paprastas darbininkas Čikagos plieno dirbuvėje ir džiaugiasi galės būti laisvas. Jis buvo pogrindžio vadas kovoje prieš vokiečius ir raudonuosius. Karo metu yra praradęs aštuonis šeimos narius. Dabar su savo žmona ir dviem sūnumis yra išsigelbėję“.

— Š. m. vasario mėn. 1 d. lektuvu išskrido iš Vancouverio į Australiją p-lė L. Velionis. Ji niekada neatsisakė p. Žymantienės pranešė, kad sekančią savaitę bus bandoma sušaukti naujas susirinkimas.

St. A. Naglis...

PAGEIDAUJAME DAUGIAU KONCERTŲ

Edmonton, Alta. Mes toli vakaruose gyvenantieji nuo lietuviškų centrų ir nuo didelių lietuvių kolonijų, patys negalėdami suorganizuoti choro ar kitokių lietuvių meno pajėgų (trūksta tos srities žinovų), labai maloniai nustebome, kai sužinojome, kad Kalėdų pirmą dieną girdėsime net čia tolimose prerijose — Edmontone — per CBC radio lietuvių p. Narbuto vadovaujamą chorą. Gaila, ne visi lietuvių žinojo, bet kurie žinojome, kėlėmės anksti, nes koncertas buvo 8.30 val. Edmontono laiku. Girdėjosi ir skambėjo labai puikiai, nes CBC turi ir Edmontone savo skyrių, todėl atrodo, kad transliacija vyksta kaip iš Edmontono, kurios nors stoties.

Kai kurie iš klausytojų net apsišarojo išgirdę vėl lietuvių dainuojant per radiją po 20 metų pertraukos.

Pageidaujame ir daugiau tokių transliacijų, tik norėtume, kad iš anksto būtų paskelbta lietuviškoje spaudoje, kada bus, per kokią stotį (mes girdėsime šia tik per CBC transkanada) ir kokiu laiku (dėti Toronto ar Montrealio laiką, o mes čia išsiskaičiuosime savo).

Mes, Edmontono lietuviai, girdėję tą koncertą, nuoširdžiai dėkojame choro vadovui p. Narbutui ir visiems choro dalyviams už taip mums brangų pasivaldį, ir linkime, kad dažniau skambėtų lietuviškos žainos net ir po tolimiausias Kanados vietas.

Koncertuokite tik per CBC (transcanada!)

IŠ HAMILTONO KATALIKŲ MOTERŲ VEIKLOS.

Sausio 5 d. parapijos salėje buvo sušauktas visuotinis lietuvių katalikų moterų susirinkimas, kuriame turėjo būti renkama valdyba.

Susirinkus tačiau būreliui moterų, buvo nutarta išsiskirti, kadangi dalis senosios valdybos ir keletas narių neatvyko. Išsiskiriant, pirmininkė p. Žymantienė pranešė, kad sekančią savaitę bus bandoma sušaukti naujas susirinkimas.

St.

ISIKURĖ BENDRUOMENĖ

— Hamilton, Ont. Sausio 15 d. Hamiltone įvyko persiorganizavimas. Hamiltono Lietuvių draugija nustojo veikti ir įsikūrė Kanados Liet. Bendruomenės Hamiltono apylinkė. Ją parėmė visų pažiūrų lietuvių ir atsisakė srovinės krypties.

KLB Apylinkės Valdybą išrinkti: Agr. K. Valaitis, J. Pyragius, V. Petraitis, Sakalas ir Grajauskaitė. Ge to, išrinkti 3 kandidatai ir revizijos komisija.

— Hamiltone, daugiausiai kun. Dr. Tadarauko pastangomis yra įsteigta lietuvių vaikams mokykla, kurią lanko žymūs vaikų skaičius. Reikėtų, kad ta mokykla pasinaudotų ir senųjų ateivių vaikais, kurie gėdų pramokti liet. gramatiškai rašyti. Mokykla pavadinta vyskupo Valančiaus vardu. Dėsto keli lietuvių mokytojai-jos. Gerios sėkmės jiems taip kilniame darbe!

— Kaip teko patirti, Kanados valdžia pradėjo sparčiau sekti komunistų veiklą. Ir Hamiltone jau yra keli atsitikimai, kad komunistams atsakyta Kanados pilietybe, neleidžiama jiems nuvykti į JAV valstybes ir daromi kiti kelionių suvaržymai net jau pilietybę turintiems. Komunistų sluoksniuose prasidėjo nerimas; daug jų kratosi komunistų vardo.

Alg. G.

KAS SKAITO

„NEPR. LIETUVĄ“ — REMIA LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ!

MUSU SPORTAS

VYT. ŠUTAS AUSTRALIJOJE RINKTINĖJE

Vasario mėn. Naujojoje Zelandijoje numatoma praveisti didžiulę Anglijos Imperijos sporto Olimpiadą, į kurią Anglija siųs 100 geriausių atletų, Kanada — 60 ir Australija 120 — 140 geriausių savo atletų, kas valdžiai kaštuos apie 12.000 — 14.000 svarų sterlingų. Šių rinkinių australų sportininkų skaičius jau šiandien yra įtrauktas ir vienas lietuvis — Vyt. Šutas iš N. S. W.

Prieš dvi savaites Dabau krepšinio turnyre, kur dalyvavo 4 N. S. W. miestų komandos, viešėjo ir V. Šutas su savo darbovietės bendradarbiais. Turnyro vadovybei prašant, V. Šutas sutiko keturiese ginti lietuviškas spalvas ir puikiai jas apgynė. Jo bendradarbis A. Ramanauskas, taip pat daug žaidiantis krepšinio asmenybė, ir dar pora žaidėjų, tik Australijoje pradėjusių žaisti krepšinį, turnyre išplėšė antrą vietą. — 21-11-49. N. S. W. valstijos rinktinė žaidė prieš New Castles miesto rinktinę. Ir ši kartą prie valstijos laimėjimo daug prisidėjo V. Šutas, parodydamas aukštą krepšinio žaidimo techniką ir taiklius metimus. (MP).

LIETUVIŲ SPORTAS MELBOURNE

Prasidėjusiose vasaros krepšinio žaidynėse Melbournu lietuvių krepšininkai eina be pralaimėjimo. Praeitą antradienį

laimėta prieš pereitų metų vasaros žaidynių nugalėtoją „Moulded“ 23 : 16. Viso sužaidžtos jau trejos rungtynės. Į Melbournu lietuvių sportininkų eiles įsijungė V. Madziliauskas, kuris baigęs sutartį persikėlė į Melbourną. V. Madziliauskas dar iš Lietuvos žinomas kaip entuziastingas ir visapusiškas sportininkas. Savo laiku Madziliauskas pasiekė naują Lietuvos plaukymo rekordą 40 m kraul stiliu, aktyviai žaidė futbolą ir krepšinį. Iap pat Alg. Liubinskas, baigęs privalomąjį darbo laiką, persikelia su šeima į Melbourną ir įsijungia į sportinę veiklą. Šiomis dienomis laukiama atsikelti į Melbourną senų sporto veteranų — Jeršovo ir Kopalio, kurie žada aktyviai tal kininkauti lietuviškojo sporto reprezentavime. (MP)

VEDYBINIS SKELBIMAS.

Pildau tėvų valią.

Tėveliai pasakė:

— Vesk tik lietuvaite!

Dėl to ir paieškau geros lietuvaite, kuri jaučiasi būsimoji gera mano žmona, drauge ir būsimoji motina. Išsilavinimas ne svarbu; amžius nuo 22 metų iki 25. Aš pats kalbu ir rašau lietuviškai; turiu gerą, garantuotą darbą, ir savo namą nupirkau prieš vedybas.

Tik su rimtais pasiūlymais rašyti, įdedant foto.

A. Ciklonas, Flin Flon, Manitoba.

PHARMACIE MONTREAL

Turite giminį ar draugą,

kencianciu nuo ligu

jusu gimtojo saly?

PALENGVINKITE JŲ KANCIAS PASIUSDAMI JIEMS VAISTŲ IR MEDICINIS-

KŲ REIKMENŲ.

ATSILANKYKITE PAS MUS ASMENIŠKAI ARBA RAŠYKITE MUMS SAVO GIMTĄJĄ KALBĄ. KREIPKITĖS PAS MISS MARIA MICHAILOW, BAIGUSIĄ FARMACIJOS MOKSLĄ BEIRUTE, J.A. VALSTYBĖSE. JI YRA SPECIALIAI PASKIRTA JUMS ASMENIŠKAI PATARNAUTI JŲSŲ GIMTĄJĄ KALBĄ.

MES TURIME PILNUS RINKINIUS AUKŠTESNES KOKYBĖS EUROPIETISKŲ GAMINIŲ, TAIP PAT STREPTOMYCINO, PENICILLINO IR ĮVAIRIŲ SERUMŲ

RECEPTAI MŪSŲ SPECIAL YBĖ

MONTREAL PHARMACIE

916 ST. CATHERINE EAST, MONTREAL, P. Q.

Savininkas — vaistininkas C. E. DUQUETTE.

DIDŽIAUSIA PASAULYJE VAISTŲ KRAUTUVE

HA. 7251 DIENĄ IR NAKTĮ HA. 7251

P. L. B. Londono, Ont. apyl. Valdyba š. m. vasario 26 d. 3v. p. p. Londone, Masonų Temple salėje — 240 Queen Ave., ruošia

VASARIO 16 DIENOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMĄ

ir kartu KONCERTĄ.

Koncertinę dalį išpildys Kau no Valstb. Teatro solistai p. Radzevičiūtė ir p. Kovelis ir žymus smuikininkas p. Kairys. Deklamuos p. Šalna. Tautiniai

šokiai ir pirmą kartą lietuvių skautų pasirodymas Londone. Kviečiame visus vietos ir apylink. lietuvių kuo skaitin gausiai dalyvauti.

Valdyba.

P. L. B. Londono apyl. V. vasario 18 d. Londone — Ont ukrainiečių salėje — 625 Lurgard St., ruošia užgavėnių progą

BLYNŲ BALIŲ.

Bus įdomi programa: žavi muzika, premijuojami šokiai ir žaidimai.

Kviečiame visi kuo skaitlingiausiai dalyvaut. Pradžią 7 v. v.

Valdyba.

Siuntinys Nr. 1—\$6.90
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. saliami dešros
2 sv. (be 2 oza.) ken. bek.
1 dėž. margarin. (400 g)

Siuntinys Nr. 3—\$6.60
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

Siuntinys Nr. 6
A. 10 sv. cukraus—\$2.10
B. 20 sv. cukraus—\$3.95

Siuntinys Nr. 7
A. 10 sv. kv. miltų \$2.60
B. 20 sv. kv. miltų \$3.40

Siuntinys Nr. 10—\$6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 12—\$5.95
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
3 sv. degintos kavos
2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 14—\$5.80
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaulienos mėsos
2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19—\$9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4 1/2 sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 25
E. 10 sv. grynų kiaulinių taukų \$ 4.60
C. 15 sv. grynų kiaulinių

SOTUS ALKANAM PADĖK

AID OVERSEAS, INC., 2244 W. 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siūnia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Prašykite pilno siuntinių sąrašo. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Užsakydami aiškiai parašykite savo ir gavėjo adresą, siuntinio nu merį ir jo kainą. Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pokuojami Europos san dėluose, o užsakymai iš Chicagos siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

2 sv. (be 2 oza.) j. mesos taukų \$ 6.40
D. 37 sv. grynų kiaulinių taukų \$10.95

Siuntinys Nr. 30
A. 5 sv. deg. kavos \$ 5.50
B. 5 sv. degintos kavos 5 skard. dėž. \$ 5.80

Siuntinys Nr. 34—\$5.80
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių
1 sv. 2 oza. degintos kavos
1 sv. 2 oza. šokolado
1 sv. 2 oza. cukraus
1 dėžutė apelsinų marmel.

Siuntinys Nr. 42—\$6.95
2 sv. (be 2 oza.) sviesto
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių
2 sv. 3 oza. kiaulin. taukų
1 sv. 2 oza. šokolado
1 sv. 2 oza. cukraus
1 sv. 2 oza. degintos kavos

Siuntinys Nr. 43—\$7.50
2 sv. (be 2 oza.) sviesto
2 sv. (be 2 oza.) kumpio
1 dėž. (400 gr.) grietinės
1 dėžutė kepen. dešros
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių
1 sv. 3 oza. kiaul. taukų

Siuntinys Nr. 63—\$9.95
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių
2 sv. 3 oza. piln. rieš. sūrio
2 sv. 3 oza. cukraus
2 sv. 3 oza. ryžių
2 sv. (be 2 oza.) k. taukų
2 sv. (be 2 oza.) margarin.
1 sv. kakavos
1 dėž. (400 gr.) grietinės
1 sv. pieno miltelių
2 sv. degintos kavos
4 oza. arbatos
1/2 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 69—\$6.80
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių

1 dėž. (385 gr.) sviesto
1 d. (415 gr.) kiaul. mės.
2 sv. 3 oza. cukraus
1/2 šokolado
4 oza. arbatos
2 sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 74—\$4.70
1 sv. 2 oza. rūkytų lašinių
1 sv. 2 oza. nedeg. kavos
1 sv. 2 oza. avižinių dribs.
1 sv. 2 oza. cukraus
1 sv. 2 oza. pilno rieš. sūr.
1/2 sv. šokolado
1 dėž. (400 g) margarino
1 sv. pieno miltelių

Siuntinys Nr. 77—\$6.90
2 sv. (be 2 oza.) sviesto
2 sv. (be 2 oza.) k. taukų
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado
1 sv. ryžių
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių

Siuntinys Nr. 90—\$5.00
1 sv. 2 oza. kiaulin. taukų
1 sv. 2 oza. rūkytų lašinių
1 sv. 2 oza. dešros
1 sv. 2 oza. sūrio
1 sv. 2 oza. degintos kavos
1 sv. ryžių

Siuntinys Nr. 93—\$6.95
5 sv. degintos kavos
5 sv. kiaulinių taukų

Siuntinys Nr. 94
A. 5 1/2 sv. šokolado \$4.50
B. 8 sv. bičių med. \$4.80
C. 5 sv. kakavos .. \$3.40
D. 10 sv. ryžių ... \$3.30
E. 10 sv. džiov. slyv. \$3.60
I. 5 1/2 sv. margar. \$3.50
K. 8 sv. apelsinų marmalado \$3.00

Pavergtoje Lietuvoje

„UŽ MUS LAISKUS RASO KOLCHOZO SEKRETO-RIUS“

Neseniai vienas montrelietis žemės ūkio kredito draugijų likvidavimą. Taip, pavyzdžiui, nuo 1949 m. spalio mėn. 5 die nos likviduotos Vilkių ir Bab

Laiške, kaip paprastai, giriamasi, kad viskas tvarkoje, kad žmonės patenkinti. Džiaugiasi, kad jau dabar susitvarkyta — jau visi kaimiečiai gyvena kolchoze ir valgo iš bendro katilo.

Darbo esą labai daug, tiek daug, kad laiškų jau nėra kada ne rašyti, bet ne bėda, nes „Dabar mes turime kolchozo sekretorių, kuris už mus ir rašo laiskus“...

Prie to pridėti jau nėra kas.

LIKVIDACIJA..

„Tiesa“ pradėjo skelbti mašinų visoje Lietuvoje veikusių gyvulių ir paukščių, remdavo

SUSIKAUPIMO DIENAI

(Atkelta iš 2 psl.)

rybės ir lietuvių dvasioje; gylinti tokios šeimos įtaką vaikams ugdyti vaikų meilę, pagarbą ir ištikimybę savo tėvams, kilmę ir tėvų kraštui.

2. Remti esamas ir steigti naujas lieauviškas mokyklas ir jose stiprinti liuanistikos mokslus: lietuvių kalbą, Lietuvos istoriją ir geografiją, lietuvių literatūrą, meną ir kitas lietuviškosios kultūros apraškas;

3. Per lietuviškąją šeimą, parapiją, mokyklą ir tikybines, tautines bei lietuvių skautų ir skautių organizacijas auklėti jaunuomenę lietuviškoje dvasioje, išmokant taisyklingos lietuvių kalbos ir rašybos, lietuviškų dainų, tautinių šokių, pročių ir lietuvių pareigų;

4. Remti lietuviškosios jaunuomenės organizacijas, ypač, tautinius pobūvius, šventes bei rengimus;

5. Traukti jaunuomenę į visuomenės organizacijų rengiamas lietuviškas šventes, minėjimus, meno parodas, koncertus ir kitokius kultūrinius rengimus;

6. Rūpintis jaunąja lietuvių karta, kaip lietuvių tautos prieaugliu bei lietuvių tautos ateitimi ir kaip būsima kovojančios lietuvių tautos talka, siekiant Lietuvos išlaisvinimo.

Susikaupime ir žadėkimės lietuvių tautos istorijoje mums skiriamas pareigas atlikti.

Pasaulio Lietuvių Skautų Sąjungos Tarybos Pirmija, 1950 m. vasario mėn. 16 d.

„PALANGA“ RESTORANAS

vėl perėjo į lietuvių rankas.

Visus kviečiame kiekvienu metu atsilankyti. Atdara dieną ir naktį. Valgiai gaminami prityrusių virėjų. Galima prisivalgyti lietuviškai ir kanadiškai. Puiki muzika laisvalaikis galima praleisti kaip Palangoje.

Sav. Pr. Baradinskas ir Fred. Sakavėjčius, 2575 Ontario St. E., Tel. CH 0554

ŽYMIAI NUMUSTOS KAINOS SUTAUPOMS IS

MARŠALO PLANO

Tučiuojau pasiūnėjame siuntinius į Vakarines zonas
Pristatymas garantuotas.

5 sv. grynos kakao, \$ 3.50
4. degintos, nemaltos, 4.75
kavos „ger. valg. marg.“, 3.95
10 „gryn. raf. taukų“, 2.90
16 „gryn. raf. taukų“, 5.10

57 sv. gr. raf. taukų \$ 8.85
20 „cristal. cukraus“, 3.15
20 „amer. kv. miltų“, 2.60
100 „amer. kv. miltų“, 10.00
Telefunken super radio „Tango“ „.....“, 52.00

ir didelės kiekis rūpestingai parinkti siuntinių. Siūlome žymiai pigesniais kainomis dviračius, motociklus, rašomąsias mašinėles, skalbimo mašinas, šaldytuvus, vaistus, vokiškus pinigius (DM) ir t. t.

Reikalaukite mūsų kainoraščių! Rašykite mums anglų ar vokiščių kalbomis.

Po kanadiško dolerio devalvacijos, išpirkite Money Order ar Bank Cheque „Gramercy Shipping Co., New York, N. Y., U. S. A.“ amerikoniškais doleriais ir siųskite kartu su užsakymu:

ARNOLDS BERZINS,

P. O. Box 685, Dunnville, Ont.

S. MAZULAITIS

Lietuviai siuvejas

Primu vyrų ir moterų drabužių užsakymus iš savos ir klientų medžiagos. Vėliausios Europos ir Kanados mados.

Kaina prieinama.

6920 Monk. Blvd. Ville Emard, Montreal, Tramvaj. 36

2450 ST. CATHERINE E. — — — MONTREAL

Viena minutė kelio nuo Lietuvių Klubo

MIKE GROCERY

SAV. MIKAS REINETAS TEL. CH. 0989

Alus. Didžiausias įvairių prekių pasirinkimas. Geriausia vieta siuntiniams paruošti siuntimui į Europą. Vietoje supakavimas ir pašto patarnavimas be atskiro atlyginimo.

Mesine ir maisto produktai

SAVININKAS JUOZAS PAPLAUSKAS

1918 FRONTENAC, MONTREAL

TEL. FA 0209

tojų kooperatyvų steigimo. Jose šeiminkavo Lietuvos valstiečiai — ūkininkai ir darbininkai. Dabar tarybinė valdžia naikindama savarankišką ūkių ir visokių individualių — laisvę, ne valdžios priemonėmis, gyventojų iniciatyvą, naikina ir visas laisvų gyventojų sukurtas įstaigas.

JAUNIMO MILITARIZAVIMAS.

Lietuvos mokyklose bolševikų partija paskutiniu metu pradėjo smarkiu tempu steigti moksleivių organizacijas raudonosios armijos rėmimui. Organizacijos tikslas — stiprinti militarizmą moksleivių tarpe. Tai, jau vaikus ruošia kariūti — šitie „taikos“ propagatoriai.

TAUTIEČIAI! Rašykite „Nepriklausomai Lietuvai“ iš visų plačiosios Kanados vietų. Rašykite apie savo gyvenimą, darbus, uždarbius, vergus ir pasisėkimus. Kelkite sumanymus. Siūlykite projektus. Rašykite — kaip galite.

Auksta kokybė -- zema kaina

Siuntiniai į visus Europos kraštus išskyrus SSRS per US Parcel Post.

Užsakymuose prašoma rašyti AIŠKIAI siuntėjo ir gavėjo adresą, pakieto numerį ir jo kainą.

STANDARTINIAI PAKIE TAI:

2 sv. dešros Saliami Nr. 1
2 sv. kiaul. taukų \$
2 sv. maltos pup. kavos (skardinėse po 1 sv.) 6.10
2 sv. cukraus
1 sv. džiov. vaisių

2 sv. rūkytų lašinių Nr. 2
1 sv. kiaul. taukų \$
2 sv. maltos pup. kavos (skardinėse po 1 sv.)
1 sv. pien. šokolado (plytelėmis) 5.65
2 sv. cukraus

2 sv. malt. pup. kavos (skardinėse po 1 sv.) Nr. 3
1 sv. kakao \$
1 sv. arbatos (Lipton)
1 sv. džiov. vaisių 5.30
2 sv. cukraus
2 sv. kiaul. taukų

5 sv. kiaul. taukų Nr. 4
2 sv. rūkytų lašinių \$
1 sv. deg. pup. kavos
1 sv. arbatos (Lipton) 5.95
3 gab. tualet. muilo

1 sv. malt. pup. kavos (skardinėje) Nr. 5
1 sv. kakao \$
1 sv. arbatos (Lipton)
1 sv. pien. šokolado (plytelėmis) 5.85
2 sv. cukraus
1 sv. džiov. vaisių
1 sv. sūrio
2 sv. alyvos (Mazola)

1 sv. kiaul. taukų Nr. 6
1 sv. rūkytų lašinių \$
1 sv. malt. pup. kavos (skardinėje) 4.45
1 sv. cukraus
1 sv. pien. šokolado

PAIEŠKOJIMAI

Ieškau Gelčiutės - Gelpytės, kilusios nuo Prienų.

Prašau atsilepti, arba jos adresą žinančius pranešti Jonui Gelčiui, 2453 Colborne St., Pt. Ch., Montreal.

— Juozas Léveris iš Šakių Naumiesčio — paieško Antano Čirdausko iš Vaitiškių km. ir kitų pažįstamų.

Žinančius prašau pranešti c. o. J. Rickus, 50 Willison Sq. Toronto, Ont. Canada.

— Gražina - Regina Vaisnaitė - Schwartz, kilimo iš Marijampolės, ieško Andriaus Bielsko, Jurgio sūnaus, kilusio iš Margavos km, Iglinskėlių val., Marijampolės aps., maždaug 50 metų amžiaus, paskutiniu laiku gyvenusio Montrealyje.

R. Schwarz, 306 East 49 Street New York 17, N. Y.

NAUJAI ATVYKUSIEMS „N. Lietuva“ siunčiama skolon, tik praneškite savo adresus

PADĖKOS

P. Jonui Griciui.

Man atvykus į Kanadą už parodytą man didelį nuosirdumą, suteiktą laikiną pastogę ir supažindinimą su Montrealiu bei duotas kitas informacijas tariai širdingą ačiū.

Taip pat esu dėkingas už man ūnų sutikimą savo geram prieiui Petriui Šukiui.

Jonas Purlulis.

Mielam likimo Broliai Kaziziui LUKUI, gyv. Montrealyje, užsakiusiam man 1950 m. laikraštį „Nepriklausoma Lietuva“, nuoširdžiai dėkoju!

Jonas Janulaitis, Bradford - Anglija.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

vedusių porai. Visi patogumai — netoli lietuvių bažnyčia ir klubas. Kreiptis vakarais 3579 Hochelaga arba tel. TU 4118.

BALDAMS ĮSIGYTI skambinkite EL 2567

B. LACAILLE, SPECIALI NUOLAIDA, LENGVOS SĄLYGOS.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

1 ar 2 asm. Su ar be maisto. 5725 — 16 Ave. Apt. 6, Rosemount.

SIUVEJAI

St. Morkūnas ir Ip. Kazlauskas siuva ir taiso iš savų ir klientų medžiagų vyr. ir mot. rūbus 1109 Brown Blvd. Verdun.

BALTICKA

Lietuviai batšiuvis. Pataisymai ir užsakymai. 5355 Verdun Ave., VERDUN. Tel. YO 0669.

(plytelėmis)
1/4 sv. arbatos (Lipton)
1 sv. džiov. vaisių
2 sv. rūkytų lašinių
1 sv. kiaul. taukų
1 sv. ryžių
5 sv. kviet. miltų
5 sv. cukraus
1 sv. razinkų
1 sv. deg. pup. kavos
1/2 sv. arbatos (Lipton)
1 sv. džiov. vaisių
1 sv. razinkų
1 sv. džiovintų vaisių

Nr. 7
\$
6.75
Nr. 9
\$
6.00

3 sv. kiaul. taukų
5 sv. kviet. miltų
5 sv. cukraus
2 sv. deg. pup. kavos
1 sv. razinkų
1 sv. džiovintų vaisių

Nr. 8
\$
5.65
Nr. 10
\$
7.10

Pagal atskirą kainoraštį ruošiami INDIVIDUALIUS maisto paketus.

Teiraukitės dėl siuntų didesniais kiekiais. KITI SIUNTINIAI

Vaistai penicilinas ir kt. Pinigai į visus Europos kraštus. Į Vakarų Vokietiją 100 DM — \$ 22.00.

REIKALAUKITE MŪSŲ KAINORAŠČIŲ! HONEST AID, REG'D

456 West 63rd Street, Chicago 21, Ill. Telefonas Wentworth 6-4107.

JUOZAS GRUBEVIČIUS

MĖSOS IR VISOKIŲ VAIGOMŲJŲ PRODUKTŲ KRAUTUVE

Senieji ir naujai atvykusieji tautiečiai maloniai prašomi atsilankyti mano krautuvėje:

856 DUNDAS ST. W., TORONTO. TEL.: WA 1512.

Visiems sąžiningai patarnauju. Pristatymas į namus.

Lietuviška moterų kirpykla

Daro šukavimą, pusmetinius ir trumpalaikius frizavimus, dažymą ir kt.

Sav. BIRUTE DODONAITE

(B. M. Dodon)

2521 Centre St., Montreal. Tel. FI 0208

Senas, patyręs vyriškų ir moteriškų rūbų

LIETUVIS SIUVEJAS

JUOZAS SKINKIS

Siuvimas geriausiomis ir prieinamiausiomis sąlygomis. Didelis pasirinkimas įvairių medžiagų.

2540 Sherbrooke East, Montreal. Telefonas: FR 8493.

JOE HAYER

Radio Tarnyba

Taisomi visų rūšių aparatai.

TELEFONAS Randolph 4708.

63 ST. CLAIR AVE. EAST. TORONTO.

TONY'S RADIO SERVICE

Visų rūšių pataisymai.

SAV. TONY MASY

1728 FRONTENAC ST.

Telefonas: GR. 1249.

MONTREAL.

Is Teviskės

Jūs turite nuotraukų neperdaugiau, nors tai brangiausia atmintis. Dėl to darykite paveikslus perfotografuoti ar padidinti.

Pigiausiomis kainomis geriausiai darbą atliks

„LUNA“ Foto Studija

Toronto, 575 Wellington W. Tel. PL 5717

(studija seniau buvo Kaune)

Atliekame visus fotografijos darbus. Paveikslus perfotografuoti ir mėgėjų darbus, siųskite paštu.

CRANK GRINDING CYLINDER BORES
J. Ambrasas — L. Rugienius

MONTREAL MOTOR REBUILDERS

AUTO PARTS AUTOMOTIVE MACHINISTS
MOTORS REBUILT & EXCHANGED

585, Prefontaine St. FRontenac 0879
corner St. Catherine

TRenmore 5661

E. DUMAS

VISOKIAUSIAS DRAUDIMAS

gaisro, apšilimų, nelaim. atsit., automobilių ir kt.

1 — 4 Ave. VILLE LASALLE.

LIETUVIS SIUVEJAS

J. INDRELE

prima vyriškų rūbų (paltus ir kostiumus) užsakymus. Didelis pasirinkimas įvairiausios medžiagos. Prieinamos kainos.

202 St. Clarens Ave., Toronto. Tel. ME 8522

SIUVEJAS AP. BE RESNEVIČIUS

Primu vyrų bei moterų rūbų užsakymus iš savo ir klientų medžiagų. Darbas atliekamas pagal naujausias madas. — Klientai priimami: kasdien vakarais nuo 5 v. 30 min., šeštadieniais visą dieną, šventadieniais iki 10 val. ryto ir po pamaldų iki 2 val. po pietų. 2471 MESSIER ST. MONTREAL, QUE. (visai arti lietuvių bažnyčios).

VISI DALYVAUJAME VASARIO 16 DIENOS MINEJIME!

MINEJIMAS ĮVYKS VASARIO 19 DIENĄ, SEKMADIENĮ, 4 VALANDĄ PO PIETŲ GESUS SALEJE, 1200 BLEURY ST.

Montreal

PASITARIMAS PADETI ATVYKUSIŲJŲ ŠEIMOMS

KLCT pirmininkė p. P. Juškevičienė buvo pakviesta dalyvauti pasitarime specialaus komiteto, kurio tikslas yra paremti atvykusiųjų šeimoms. Pasitarime išrinkta speciali tam tikslui komisija.

PASITRAUKĖ MONTREALIO ARKIVYSKUPAS

J. E. Montrelio arkivyskupas Charbonneau, kaip praneša spauda, yra pasitraukęs iš arkivyskupo pareigų. Ppoežiūsus tą pasitraukimą, motyvuojama sveikatos sumetimais, patvirtino. Laukiama naujo arkivyskupo paskyrimo.

VASARIO 16 PER RADIO

Montrelio lietuvių parapijos choras, diriguojamas vargonininko p. K. Žižiūno, vasario 16 dienos progą, vasario 19 dieną 20 valandą per Montrelio radio stotį CHLT dainuos lietuvių tautines patriotineles. Radio programa tęsis 3 valandas.

ISKILMINGAS PROF. TELESFORO VALIAUS DARBU PARODOS ATIDARYMAS

bus, kaip jau buvo pranešta, vasario 16 dieną, lygiai 8 val. vakaro YMCA salėse, 183 St. Catherine East. Po atidarymo ir pirmojo parodos apžiūros, ten pat bus dailininko prof. A. Tamošaičio paskaita apie T. Valiaus kūrybą ir parodoje išstatytus kūrinius.

Tautiečiai, visi, maloniai kviečiami parodos atidaryme ir paskaitoje dalyvauti.

Primintina, kad dail. T. Valius yra lietuviškasis kūrėjas, kuris temas ima iš lietuvių liaudies dainų, pasakų ir tikrojo lietuvių tautos gyvenimo. Nežmirškime vasario 16 d. 20 valandos (8 val. vakaro).

SKAUTĖS KANADOJE!

Artinasi vasario 22-oji — tarptautinė skaučių diena. Sekmadienį vasario 19 d. 5—5.30 po pietų per radio stotį CKAC, banga 730, bus skaučių pusvalandis, kurio metu lietuviškoms skautėms keletą minčių pasakys Kanados rajono seserijos vadeivė psktn. Irena Kemežytė ir Montrelio Vaivos vyr. skautės padainuos lietuviškai.

Vasario 20 d. 8 val. vakaro įvyks kanadiečių skaučių lauzas vasario 22-ajai paminėti. Lauže dalyvaus Vaivos Vyr. skaučių d-vė. Lietuviai kviečiami dalyvauti. Vieta — 460 Sherbrooke St. E., prie St. Denis.

P. K. LUKAS SVEIKAS

Korespondentas, pranešęs apie automobilio susidūrimą klausimai bei sumanymai.

Jei kartais link Verduno kada keliausi, neužmiršk sustabdyti arklių...

APSILANKYK

Lietuviskoj valgykloj

Įvairūs užkandžiai ir gėrimai. Valgių pasirinkimas.

Čia pat įsteigtas lietuviškos knygos platinimo centras. Pasirinkimui naujais ir vertingais leidiniais. Taip pat čia gaunamos pirmosios Kanadoje lietuviškos plokštelės. Atdara nuo 6 valandos ryto iki 1 valandos nakties.

749 ATWATER ST. SAV. L. GIRINIS. TEL. WE 0619.

D. L. K. VYTAUTO KLUBAS

kiekvieno šeštadienio vakarą ruošia

ŠOKIUS

Puikioje lietuviškoje salėje prie geros BROLIŲ LAPINŲ muzikos maloniai kviečiami visi lietuviai jaukiai ir linksmai praleisti laiką.

Pradžią 8.30 val. vakaro. Įžanga 50 centų.

Adresas: 2161 St. Catherine East. Telefonas: CH 0480.

Šių metų Vasario 16-ji Montrelyje bus paminėta ypatingai iškilmingai ir stilingai lietuviškai. Ypač tai liečia meninę tos iškilmingos ir reikšmingos dienos minėjimo dalį, kurioje dalyvauja geriausias meninės jėgos. Ji bus tikrai lietuviška ir forma ir turiniu, nes tą dieną turi pavaizduoti lietuvišką dvasią.

Vasario 16-sios minėjimas pradedamas dailininko Telesforo Valiaus meno darbų parodos atidarymu, kuris įvyks Vasario 16 d. 8 val. vak. YMCA salėse, 183 St. Catherine E.

Vasario 19 d., sekmadienį, 11 val. lietuvių Parapijos bažnyčioje bus iškilmingos pamaldos, kurių metu giedos bažnytinis, p. Žižiūno diriguojamas choras, sol. B. Zaganavičiūtė ir p. Piešinios diriguojamas orkestras. Bažnyčioje bus lietuviškos vėliavos.

Tą pačią dieną 4 valandą po pietų Gesus salėje, 1200 Bleury St., bus iškilmingas aktas, kurį sudarys dvi dalys: pirmoji — koncertas, kuris bus dekoruotas K. Veselkos. Koncertas bus pradėtas dramos artistų lietuviška pyne — montažu, kurį išpildys Akstinas, Barauskas, Dikinis ir Pukelevičiūtė, bus tautiniai šokiai, vedami J. Akstino, dainuos Lietuvos op. sol. E. Kardelienė, solistė Zaganavičiūtė ir A. Piešinios vedamas mišrusis choras, kuris koncertą užbaigs. Koncerte bus išpildyti tikrai lietuviški lietuvių autorių kūriniai.

Įėjimas į koncertą aktyviems laisvas. Jokių rinkliavų salėje nebus. Tikslai įeinant visi prašomi už ženkliskus aukoti ne mažiau kaip pusę dolerio. Iš tų aukų bus apmokėtos koncerto ruošimo išlaidos, saie ir, kas liks, bus paskirta Tautos Fondui. Bet nuo aukų atleidžiami bedarbiai ir visi ne išsigalį sumokėti. Kas ateis su didesne šeima, galės aukoti mažiau.

Visi tautiečiai maloniai prašomi dalyvauti kuo skaitlingiau. Parodykime tautinį savo solidarumą ir tautos reikalių supratimą. Visi, kaip vienas, dalyvausime Vasario 16 — Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 32 metų sukaktuvių minėjime.

Gesus salę lengva pasiekti: St. Catherine gatve ligi Bleury ir nuo kampo keli žingsniai žė myn Bleury gatve ligi 1200 nr.

D. L. K. Vytauto klubo nelaimės

Montreal. Šio klubo istorija nuo 1907 metų marga ir virš 3 mėnesių sunkaus darbo vingiuota. Daug jam teko visokių sunkumų, nelaimių ir netikėtų pergyventi, bet pastutinių laikų įvykiai, bene bus rimčiausi už kada nors praityje buvusius. Didžiausia klubo dabartinė nelaimė yra ta, kad ten yra taip vadinamų „progresyvių“ būrelis, kuriuos valdžios agentai pradeda smarkiau persekioti ir bausti tuos, prie kurių jie glaudžiasi. Labai apgailestauju, kad šitą turu kelti spaudoje, bet pastutinių laikų įvykiai prie to privėdė.

Bevertydamas 1950 m. vasario 3 d. „Liaudies Balsą“, užtinku straipsnelį po antgalvį, „Jis Vytauto N. Klubas“. Paštevbiu, kad tai yra melo rinkinys mano adresu. Skaitau toliau ir juokiuosi; manau, tik jau nebūtu „progresyviai“, kad be melo klastos ir propagandos apsieitų. Visas tas jų siekinis straipsnis, neturi tiesos nė už centą, todėl svarbesnes jo vietas, čia ir noriu acituoti.

Straipsnio pradžioje pasakytą: „Savivaliautojų grupė, kuri stato klubą ir pavojų“. Ten man primetama kažkokia grupė. Pirmiausia, aš, kaip pirminkas, neturiu nei jokios grupės. Man visi klubo nariai, ypač klubo susirinkimuose, yra visai vienoki, ką praėjusiame šėrininkų susirinkime pripažino ir patys „progresyvieji“ melagiai. Minėtąją grupę, kaip patik ir sudaro „L. B.“ melagiai, kurie klubą stato ir pavojų. Toliau sako: „Praėjusi pavasari, per mano ir direktorių žioplumą, klubui buvo atimtas geriausias leidimas“. Melas, kaip ožys. „Progresyvių“ grupė tą puikiai žino, kad dar prieš savaitę prieš man užimant pirminko pareigas, iš klubo buvo išvežti visi gėrimai ir leidimai. Ir buvo išvežti tik per buvusio pirminko kaltę, dėl to, kad jis pritarė minėtai „progresyvių“ grupei.

„Progresyvių“ gerai žino ir tą, kad valdžia klube „čistai“ pradėjo ne nuo praėjusio, o nuo 1948 m. pavasario, kada pirm. J. Vilakiui buvo įsakytas išvalyti klubo valdybą nuo komunistuojančių asmenų ir daugiau jų nerinkti, o kaip 1948 m. rudenį vėl buvo pastatytų jų kandidatų į klubo valdybą, (nors jų ir neišrinko), tada J. Vilkitis Ligour Commission neteko pasitikėjimo, todėl jam ir buvo atimtas leidimas. Kad aš iki šiol, Jūsų supratimu, neparodžiau išminties, galimas daiktas. Aš komunistinės išminties neparodysiu niekada.

Gėrymų leidimas buvo gautas ne iš baimės, kaip kad ba užvaldyti, arba sunaikinti, kas, Dikinis ir Pukelevičiūtė, bus tautiniai šokiai, vedami J. Akstino, dainuos Lietuvos op. sol. E. Kardelienė, solistė Zaganavičiūtė ir A. Piešinios vedamas mišrusis choras, kuris koncertą užbaigs. Koncerte bus išpildyti tikrai lietuviški lietuvių autorių kūriniai.

Įėjimas į koncertą aktyviems laisvas. Jokių rinkliavų salėje nebus. Tikslai įeinant visi prašomi už ženkliskus aukoti ne mažiau kaip pusę dolerio. Iš tų aukų bus apmokėtos koncerto ruošimo išlaidos, saie ir, kas liks, bus paskirta Tautos Fondui. Bet nuo aukų atleidžiami bedarbiai ir visi ne išsigalį sumokėti. Kas ateis su didesne šeima, galės aukoti mažiau.

Visi tautiečiai maloniai prašomi dalyvauti kuo skaitlingiau. Parodykime tautinį savo solidarumą ir tautos reikalių supratimą. Visi, kaip vienas, dalyvausime Vasario 16 — Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 32 metų sukaktuvių minėjime.

Gesus salę lengva pasiekti: St. Catherine gatve ligi Bleury ir nuo kampo keli žingsniai žė myn Bleury gatve ligi 1200 nr.

Visa klubiečių kaltė yra ta, kad jie permažai įdomėjasi klubo reikalais, nesilanko susirinkimuose, net ir tada, kada, galima sakyti, sprendžiamas pačio klubo likimas. Apie valdybos tarimo panakinimą negali būti nė kalbos, jeigu norime matyti gyvuojantį klubą.

Viskas, kas minėtame „LB“ straipsnyje buvo parašyta, nėra reikalo linksniuoti, nes tai buvo melo marmalienė.

Yra apgailestina, kad grynai vidujiniai draugijos reikalai, kuriuos puikiai galima išsiaiškinti draugijos susirinkimuose, tuojau išnešami į spaudą, ieškant lyg tai užtarejų. Susirinkimuose nors ir tenka kiek užsitarščiuoti, ar vienas kitam numesti atšresnį žodį, rinkdave ir praleisdavę draustik greičiau galima rasti išvadą bei kompromisą. Toks atšrus išėjimas spaudoj, kaip iš tų laikų seneliu-le išikalbėjus, pastebi akysė džiaugsmo šėras, tuo prisiminimu jie

Toronto

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINEJIMAS

Tik laisvėje gyvena lietuvių bus vienas ir galingas viai, kad ir ne savo tėvynėje. protestas prieš mūsų tautos nai gali šiandien Vasario 16 d. kiatojus ir krašto engėjus.

Išivė.

POVILO VAITONIO SIMUL TANAS TORONTO UNIVERSITETE

Vasario 10 d. mūsų žinomas šachmatų meisteris p. Vaitonis davė simultaną Toronto Universiteto Hart - House klubo nariams. Po trijų valandų kovos iš trylikos partijų p. Vaitonis išlošė dvyliką. Mūsų meisteris buvo labai geroj formoj ir visas partijas sulošė ašt riai.

Alė.

LIETUVIS PAKVIESTAS TEISMO VERTĖJU

Iki šiol Ontario provincijos teismai neturėjo specialaus lietuvių kalbos vertėjo. Yra buvę atsitikimų, kad lietuvių, patekę ir ne dėl savo kaltės į kaltinamųjų suolą, save gindavo anglų kalboje, kurios jie tik silpnai mokėdavo. Kitais atsitikimais mūsų tautiečiai liudydavo lenkų ar rusų kalba ir svetimas vertėjas tai išversdavo į anglų kalbą, ir atvirkščiai. Tai buvo labai nepalanki padėtis.

Atkreipus atitinkamų organų dėmesį į tą nenormalią padėtį, Toronto Universitetui rekomenduojant, nuo šių metų pradžios p. Jonas Juškaitis pakviestas lietuvių ir kitų kalbų oficialiu vertėju. Jo prisakdimas jau įvyko.

Ta pačia progą tenka priminti, kad kiekvienoje byloje, kriminalinėje ar civilinėje, kurioje lietuvis yra kaltinamasis, šalis ar liudininkas, jis turi teisę pagal Kanados įstatymus reikalauti lietuvių kalbos vertėjo. Jeigu vertėjo tuo metu teismo salėje nebūtų, byla atidedama. Didėnėse bylose p. Juškaitis vyksta iš Toronto ir į kitas Kanados vietas.

N. N.

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ DĖMESIUI.

Sekmadienį, vasario 19 d., 8.30 val. Indian Rd. Baptist Church 16 vasario progą įvyks Lietuv. evang. pamaldos kartu ir šventa vakarienė. Pamaldas atliks lietuvis kunigas iš Chicago. Be to vietinis anglų kunigas tars pasveikinimo žodžius. Susisiekimas tramvajum: Dundas West iki Humdalside stotelės. Valdyba,

mi į šį parengimą atsilankyti. Rengėjai.

VASARIO 16 D. PER LONDONO RADIO

London, Ont. Kanados Lietuvių Tarybos skyrius vasario 12 d. 5 val. p. p. ruošia iškilmingą mes pratę nuolatos minimą Lietuvos nepriklausomybės 32 m. minėjimą per St. Treomo radio stotį.

Programai vadovauja ir išėio. Prie smagios muzikos, su gera nuotaika užsigavėsimė ateinančiam gėvėnios laikotarpiui. Pradžią 8 val. vakaro. Įėjimas tik 1 \$. Visi kviečiamieji.

KLT sk. Valdyba.

WINNIPEG

UŽGAVENIŲ BLYNAI

Užgavėnių vakarą, vasario mėn. 21 dieną, Lietuvių Klubo svetainėje, yra rengiamas pasi linksminimas. Tai nepaprastai pasilinksminimas vakaras, tas patęs nuolatos mažiausiai. Ši kartą svarbiausiu užkandžiu bus užgavėnių blynai, prie skanaus putojančio alūčio. Prie smagios muzikos, su gera nuotaika užsigavėsimė ateinančiam gėvėnios laikotarpiui. Pradžią 8 val. vakaro. Įėjimas tik 1 \$. Visi kviečiamieji.

Prie pabaigos norėtusi padaryti mažą pastabėlę. Prieš 43 metus. Pirmutiniai lietuviai emigrantai, kurie didžiumoje turėjo Lietuvą apleisti dėl persekiojimo Caro žandarų, atsidūrė Kanadoj, tam tolimam ir tais laikais mažai mums žinomame krašte, įsteigė šią svarbią ekonominę, labdarinę bei kultūrinę lietuvišką organizaciją, kurią ir pavadino Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto vardu. Nepri gulmingu Klubu. Kaip girdime iš šio klubo steigėjų (deja, šiandien mūsų tarpe jau mažai jų yra), kad klubas tada buvo lyg viena didžiulė lietuvių šeima Montrealy, kur po darbo vakarais, ar sekmadieniais, Montrelio lietuviai susirinkdavo ir praleisdavę draustik greičiau galima rasti išvadą bei kompromisą. Toks atšrus išėjimas spaudoj, kaip iš tų laikų seneliu-le išikalbėjus, pastebi akysė džiaugsmo šėras, tuo prisiminimu jie

Prie pabaigos norėtusi padaryti mažą pastabėlę. Prieš 43 metus. Pirmutiniai lietuviai emigrantai, kurie didžiumoje turėjo Lietuvą apleisti dėl persekiojimo Caro žandarų, atsidūrė Kanadoj, tam tolimam ir tais laikais mažai mums žinomame krašte, įsteigė šią svarbią ekonominę, labdarinę bei kultūrinę lietuvišką organizaciją, kurią ir pavadino Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto vardu. Nepri gulmingu Klubu. Kaip girdime iš šio klubo steigėjų (deja, šiandien mūsų tarpe jau mažai jų yra), kad klubas tada buvo lyg viena didžiulė lietuvių šeima Montrealy, kur po darbo vakarais, ar sekmadieniais, Montrelio lietuviai susirinkdavo ir praleisdavę draustik greičiau galima rasti išvadą bei kompromisą. Toks atšrus išėjimas spaudoj, kaip iš tų laikų seneliu-le išikalbėjus, pastebi akysė džiaugsmo šėras, tuo prisiminimu jie

Todėl stenkimės daryti mažą pastabėlę. Prieš 43 metus. Pirmutiniai lietuviai emigrantai, kurie didžiumoje turėjo Lietuvą apleisti dėl persekiojimo Caro žandarų, atsidūrė Kanadoj, tam tolimam ir tais laikais mažai mums žinomame krašte, įsteigė šią svarbią ekonominę, labdarinę bei kultūrinę lietuvišką organizaciją, kurią ir pavadino Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto vardu. Nepri gulmingu Klubu. Kaip girdime iš šio klubo steigėjų (deja, šiandien mūsų tarpe jau mažai jų yra), kad klubas tada buvo lyg viena didžiulė lietuvių šeima Montrealy, kur po darbo vakarais, ar sekmadieniais, Montrelio lietuviai susirinkdavo ir praleisdavę draustik greičiau galima rasti išvadą bei kompromisą. Toks atšrus išėjimas spaudoj, kaip iš tų laikų seneliu-le išikalbėjus, pastebi akysė džiaugsmo šėras, tuo prisiminimu jie

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS TR 9659